

Освітня Траєкторія

АНОНС

ПРОЕКТ FAVU.
Перші враження в інтерв'ю з Оксаною
Кривчун, студенткою
Мирогощанського аграрного коледжу
ст. 2-3

А над світом українська вишивка цвіте!..
ст. 5-7

Лідерський потенціал студентської
молоді
ст. 9

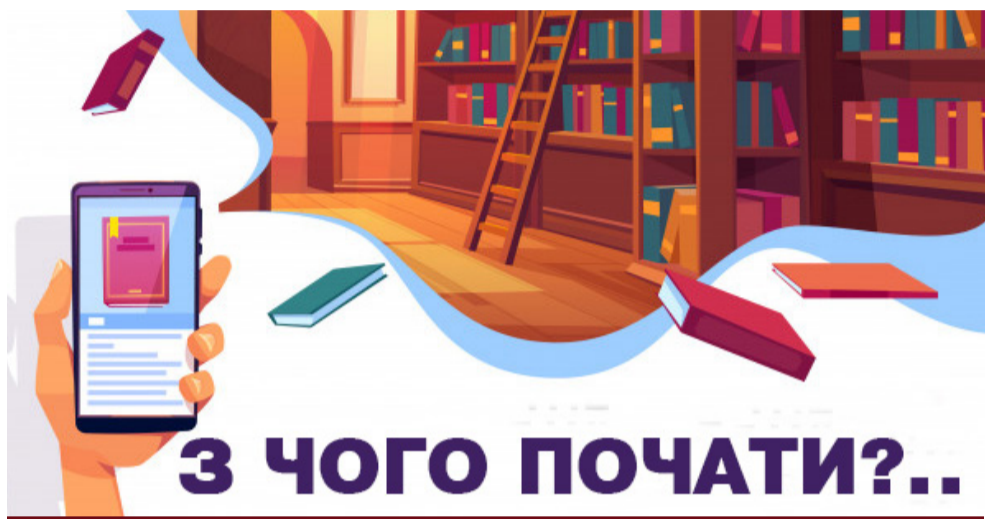

Доленосне перехрестя на шляху
LONG-TERM EDUCATION
ст. 9

Підліткова агресія і тероризм або як
уберегтися від загрози
ст. 12

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

Не встигли озирнутися, а навчальний рік вже добігає кінця. Рік надзвичайно непростий з відомих причин. І якщо в економіці мінуси визначають абсолютними і відносними показниками, то в освіті ми керуємося переважно через емпіричні сприйняття.

Загальний висновок – «це не навчання». Про це говорять батьки, викладачі, меншою мірою школярі і студенти. Водночас, відкинувши прикладний аспект навчання – формування умінь і навичок в процесі проведення практичних занять, поставимо питання самим собі: чи все зроблено кожним для

реалізації себе функціонально в нових умовах? Викладачам – на педагогічній ниві, школярам і студентам на освітньо-пізнавальній.

В умовах широкого запровадження дистанційного навчання одна із найбільш актуальних тем – наявність і використання інформаційних ресурсів. Про підручники для школи вже достатньо сказано і написано – загальний висновок: не такі. Що ж до фахової передвищої та вищої освіти, то тут особливо говорити нічого через те, що підручників з багатьох дисциплін взагалі немає або їх видавали ще в минулому столітті. Візьмемо за приклад підручники для студентів коледжів – з багатьох дисциплін, а то і спеціальностей, за роки незалежності не видано централізовано жодного підручника. Якщо і видавали, то коштом закладу освіти, а іноді і самого автора.

Що ж робити і з чого почати? Будемо відвертими – все менше користуються попитом паперові книжки. Закриваються видавництва, типографії, зрідка коли можна побачити в громадському транспорті людину з газетою, журналом, а тим більше з книжкою. Всі здебільшого використовують мобільні телефони. Анкетування серед студентів коледжів показало, що близько 70 % опитуваних отримують інформацію для підготовки до занять з мобільних телефонів. Інші використовують конспекти лекцій і зовсім невеликий відсоток – підручники. До речі, близько 75% опитаних в гаджетах проводять 6 і більше годин. Так що потрібно створювати електронні ресурси з якісним контентом.

Деякі слова щодо автономії закладів освіти і ЄДКІ (єдиного державного кваліфікаційного іспиту). Згідно з постановою Уряду розпочалася робота із забезпечення якісного незалежного підсумкового контролю в вищій освіті. Вхідний контроль у вигляді ЗНО працює вже понад десять років і загалом суспільство його сприйняло, хоча спочатку далеко не все складалося просто.

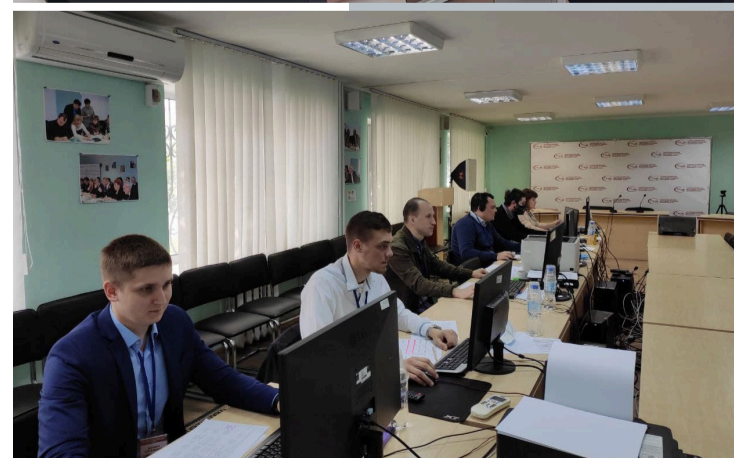
Перші результати апробаційного проведення ЄДКІ з використанням інформаційно-комунікаційних ресурсів дали позитивні результати, які значно сприятимуть якості підготовки фахівців.

АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ФОРМІ ЄДИНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Апробаційне проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) у електронній формі зі спеціальностей 211 «Ветеринарна медицина» та 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» стартувало 19-20 травня 2021 року.

Метою впровадження ЄДКІ є єдиний підхід до проведення підсумкової атестації здобувачів освітнього ступеня магістр за окремими регульованими спеціальностями.

Відповідно до абзацу третього частини другої статті 6 Закону України «Про вищу освіту», Порядку атестації осіб, які здобувають ступінь магістра, у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 684 «Деякі питання атестації осіб, які здобувають ступінь магістра, у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» та на виконання наказу від 16.11.2020 №1416 Міністерства освіти і науки України «Про забезпечення методичних та організаційних питань проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту за окремими спеціальностями у 2020/2021 навчальному році», наказу від 14.05.2021 № 533 Міністерства освіти і науки України «Про апробаційне проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальностей 211 «Ветеринарна медицина» та 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» 2020-2021 навчальному році, апробаційне проведення ЄДКІ зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» відбулося у 11, а зі спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» – у 7 закладах вищої освіти України.

продовження на стор. 4

В ОЧІКУВАННІ ЧЕРВНЯ... (ПРО ФОНД РОЗВИТКУ ЗВО/ЗФПО, КОНКУРСНИЙ ВІДБІР КЕРІВНИКІВ ЗФПО І НАЙБЛИЖЧІ ПЕРСПЕКТИВИ)

Відповідна Постанова КМУ містить більш широкий (порівняно з прогнозами) перелік заходів, на які можна отримати/спрямувати кошти Фонду <https://www.kmu.gov.ua/.../pro-zatverdzhennya-poryadku...>

Висловлюю надію, що у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» обсяг коштів Фонду буде суттєво збільшено і ця сума не повторить долю закону 2020 року з її 4-кратним зменшенням.

♦ Сектор фахової передвищої освіти Науково-методичної ради МОН почав звучати як епіцентр якихось «маніпуляцій» з обсягами кредитів ЄКТС у проектах стандартів ФПО. Мені, як координатору сектору, не дуже зручно про це писати, але хочеться ще раз привернути увагу «критиків» до визначених частинами 5-7 статті 7 Закону України «Про фахову передвищу освіту» обсягів кредитів ЄКТС, особливо щодо здобувачів на основі базової середньої освіти <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>

Про порядність і наявність здорового глузду вже якось і незручно... Зусилля членів сектору спрямовані на створення максимально коректного і життєздатного формулювання відповідних позицій у стандартах ФПО. Тому формулювання, яке відповідатиме закону, залишить простір для розробників ОПП з урахуванням специфіки спеціальності, дозволить спокійно пройти перехідний період до затвердження програми профільної серед-

ньої освіти. Інших «маніпуляцій» не буде, але має бути соромно за такі інсинуації навколо роботи з розробки 72 проектів стандартів і доведення певної їх частини до затвердження. Час припинити паніку і збагнути: найближчі кілька років всі ми житимемо, керуючись законом, наказом МОН від 01.06.2018 № 570, стандартами (у міру їх затвердження) і розробленими нами самими ОПП <https://mon.gov.ua/.../pro-zatverdzhennya-tipovoyi...>

У чому інтрига, спитаєте ви? Нема інтриги, тому давайте не шукати чорну кішку у темній кімнаті (особливо, якщо кішки там немає). Заняття безглузде і ресурсозатратне... Є досвід організації освітнього процесу у 2018-2021 роках, працюємо. Не відмовляюся від обіцянки дати окремий допис після затвердження перших стандартів ФПО. Безпідставна критика членів сектору отримає належну оцінку.

♦ Набрав чинності наказ МОН від 23 лютого 2021 року № 251 «Деякі питання реалізації статті 42 Закону України «Про фахову передвищу освіту», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 8 квітня 2021 року за №479/36101 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0479-21/sp:max100>

Думаю, що з урахуванням раніше описаних чинників <https://www.facebook.com/.../permalink/4038899862815978/...> реальним є проведення конкурсного відбору керівників ЗФПО восени 2021 року. Хоча деякі «гарячі голови» вже поспішають...

♦ Окремі питання завершення 2020-2021 н.р. роз'яснені у відповідному листі МОН від 30.04.2021 № 1/9-229 «Щодо реалізації Закону України «Про внесення змін до Розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (щодо окремих питань завершення 2020/2021 навчального року)» <https://www.facebook.com/.../permalink/4069670459738918/...>

♦ Червень – місяць спекотний. Очікуємо цілу низку нормативно-правових актів, які є продовженням імплементації Закону України «Про фахову передвищу освіту»: 1) наказ МОН, яким буде врегульовано питання документів про ФПО; 2) наказ МОН, яким буде врегульовано питання оформлення, переоформлення, видачі сертифікатів про акредитацію ОПП у сфері фахової передвищої освіти;

3) Положення про акредитацію ОПП у сфері ФПО; 4) окремі стандарти ФПО. Можливо, буде затверджено Положення про практичну підготовку здобувачів ФПО.

Тож нехай наші бажання збігаються з нашими можливостями!

Здоров'я всім і наснаги!

#ВСЕ_БУДЕ_ФПО!

Володимир ЗЕЛЕНИЙ, директор
Верхньодніпровського коледжу ДДАЕУ

Часу обмаль, тому буду незвично лаконічним.

♦ **Події травня 2021 дозволяють зробити висновок про ... «перемогу» над коронавірусом?**

Масове повернення до навчання фактично в очній формі, радісні групові фото, інколи навіть конференції наживо, агресивна поведінка «безмасочників» – все це та інші симптоми «перемоги» вже не дивують. Просто годинник підказує, що все менше часу до нової хвилі (мабуть таки «індійського» походження), яка на практиці покаже наявність/відсутність імунітету у тих, хто відносно недавно одужав, і жорстко покарає просто ідіотів.

Тримаймося і будьмо обережними, не забуваємо про нову Постанову Головного Державного санітарного лікаря України <https://moz.gov.ua/.../%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0...>

♦ Позитивним сигналом стало унормування **Порядку використання коштів державного бюджету, передбачених Фонду розвитку закладів фахової передвищої та вищої освіти** <https://zakon.rada.gov.ua/go/475-2021-%D0%BF>

Інтерв'ю зі студенткою Оксаною Кривичун з Мирогощанського аграрного коледжу

Студентка Оксана Кривичун з Мирогощанського аграрного коледжу впродовж шести місяців проходить практику за кордоном на сільськогосподарському підприємстві сім'ї Бруно Вайзер у м. Теттанг в Німеччині. Ми звернулися до неї із запитаннями про перші враження від проходження практики.

Що спонукало Вас до участі у практиці за кордоном?

Наразі я навчаюся в Мирогощанському аграрному коледжі за спеціальністю Агроінженерія. Це цікаво, але я спробувала пошукати додаткові стимули для своєї фахової підготовки. У процесі пошуку цікавих пропозицій я швидко помітила, що існує чимало можливостей доповнити освіту на рівні коледжу, наприклад, шляхом суміщення навчання й роботи, практики на розташованому поблизу підприємстві й навіть у формі проходження практики за кордоном.

Знайти варіант проходження практики за кордоном не завжди просто. Як Ви натрапили на саме свій варіант?

Задум із проходження практики за кордоном я почерпнула з інтернету та інформаційного табло в нашому коледжі. Мене дуже зацікавив конкурс проекту FABU (Проект із сприяння розвитку професійної освіти в аграрних коледжах України) на участь у проходженні практики на одному із сільськогосподарських підприємств у Німеччині.

П Р А К Т И К А З А К О Р Д О Н О М

Чому Ви прийняли рішення на користь саме цієї практики?

Привабливість і особливість цього конкурсу полягала у тому, що команда проекту FABU спільно з партнерською організацією проекту – об'єднанням AgrarKontakte International (AKI) – запропонувала практику з методичним супроводом наставника та особливими умовами. Окрім поєднання теоретичних знань в галузі технологій виробництва та практичного досвіду в контексті професії фермера практиканти отримують можливість проживання у сім'ї, яка приймає їх на практику, та ознайомлення з культурою іншої країни у вільний від роботи час.

Після спілкування із практикантами проекту FABU минулих років мій інтерес до цієї форми практики та можливості отримання яскравих вражень від перебування у Німеччині й нового досвіду спілкування з людьми, як і бажання взяти участь у програмі обміну практикантами, лише зросли.

Як проходив конкурс, а також вступ на співбесіду?

Шлях до початку практики виявився довгим. Я швидко зрозуміла, що набуття професійного досвіду під час практики за кордоном потребує ретельного планування. Спочатку мені довелося замислитися над питанням про свою готовність попрощатися із звичним соціальним оточенням та наважитися на життя у новому середовищі, без давніх друзів та своєї

сім'ї, що стало для мене неабияким викликом.

Після цього я зайнялася оформленням заявки на участь у конкурсі, походами до органів влади та деталями поїздки. Оформлення конкурсної документації забрало чимало часу, оскільки було для мене цілковито новою справою. Зрештою довелося самостійно підготувати супровідний лист, автобіографію й надати свідоцтва та сертифікати.

Через два місяці я отримала запрошення на вступну співбесіду, звісно ж, по скайпу. Дату вступної співбесіди було узгоджено з FABU. У визначений день і час через вебкамеру я поспікувалася зі

співробітниками проекту. Під час розмови мова йшла про набуті мною раніше фахові знання, завдання на період практики, речі, які необхідно взяти з собою, а також мою мотивацію до проходження практики. Атмосфера була невимушеною й позбавленою будь-якої напруги.

Мені довелося неодноразово звертатися до офіційних органів для вирішення різних окремих питань, пов'язаних з поїздкою (закордонний паспорт, довідка про зроблені щеплення, дозвіл на перебування у Німеччині тощо). Не все далось мені легко.

продовження, початок на на стор. 2 ▶

П Р А К Т И К А З А К О Р Д О Н О М

Якою була підготовка до практики за кордоном?

За 5 місяців до початку практики я взяла участь у спеціальному підготовчому курсі з німецької мови у коледжі. Один раз або двічі на тиждень протягом кількох годин проводили заняття в режимі онлайн. Викладачі систематично контролювали успішність навчання.

Однак після перших тижнів перебування у Німеччині я все ж усвідомила, що рівень моєї мовної підготовки та знань мови виявилися недостатніми, і що треба було краще використовувати можливості із навчання, що пропонувалися напередодні практики. Втім ті, хто пройшов практику до мене, запевнили, що з часом мої мовні навички поліпшаться.

Хто фінансує практику за кордоном?

Практика за кордоном здійснюється через проєкт FABU. Це – проєкт двосторонньої співпраці між Федеративною Республікою Німеччина й Україною. Значну частину витрат, зокрема вартість проїзду чи перельотів, підготовки до семінарів та мовних курсів і т.д. фінансує сам проєкт. Відповідальність за організацію харчування і проживання покладається на підприємство, що є базою практики.

Коли Ви поїхала до Німеччини?

11 травня 2021 року з аеропорту Київ-Бориспіль я вилетіла до Франкфурта-на-Майні. Там мене зустріли співробітники АКІ й спочатку привезли до центру практичного навчання в галузі сільського господарства DEULA у Кірхгайм-ан-дер-Тек. Згідно з німецькими правилами поведінки в умовах пандемії Covid-19 перед початком практики на підприємстві мені довелося пройти 5-денний карантин, а після цього отримати негативний ПЛР-тест. Період перебування на карантині був використаний АКІ для поглибленого інструктажу з проходження практики. Мене зокрема проінформували про тривалість робочого дня, зміст практичної підготовки та умови спільного проживання на підприємстві. Я отримала достатньо часу щоби поставити всі цікаві для мене питання.

На якому підприємстві Ви проходите практику? Чи була у Вас можливість самостійно обрати його для себе?

Я проходжу свою практику на сімейному сільськогосподарському підприємстві Бруно Вайзера у м. Теттнанг в Німеччині. Це – господарство, що займається землеробством та молочним скотарством. У структурі землекористування господарства є пасовища. Підприємство було підібрано об'єднанням АКІ на базі висловлених мною побажань.

Який у Вас режим роботи?

Впродовж п'ятиденного карантину я щодня з 9 до 16 години отримувала інформацію про порядок проходження та зміст практики. Ця цікава інформація сприймалася зрозуміло завдяки тривалим перервам на обід та численним коротким перервам на каву.

Перші дні роботи на підприємстві, де відбувалася практика, були доволі довги-

ми й тривали з 7 години ранку до 18 години вечора включно з перервами. Впродовж цього часу я виконувала практичні роботи, а також освоювала навчальний матеріал. Приймаюча родина провела для мене інструктаж з виконання окремих робочих операцій, а потім спочатку під контролем наставника, а згодом дедалі більш самостійно, я реалізовувала опановані мною знання й навички на практиці. До речі, кілька слів про самостійність та власну відповідальність. Ці якості особливо високо цінують на підприємстві. Новим досвідом для мене став дозвіл на самостійне обслуговування дуже дорогої техніки.

Щодня режимом роботи передбачалися тривалі обідні перерви у чітко визначений час, а також інші короткі перерви на відпочинок за потреби.

Якими видами діяльності Ви займалися?

Досі жоден день майже не був схожим на попередній. Щоправда його можна було спланувати, але часто все йшло не за планом. Раптові зміни в загальній ситуації постійно вимагали від мене переосмислення рішень, стратегії дій та приведення їх у відповідність до цих змін. Під час роботи за межами господарства не було врегульованого наперед перебігу робочого дня або чітко визначених видів діяльності. Я та родина, що прийняла мене на практику, виконували роботи залежно від погодних умов та пори року.

Зовсім інша ситуація на тваринницьких фермах. Тут існує чітко встановлений ритм щоденної праці, що визначається, наприклад, часом годівлі. Коли через погодні умови на полі майже немає роботи, я займаюся рутинними справами, зокрема, веду звіт-щоденник про проходження практики. Я використовую такі моменти ще й для налагодження контактів у соціальних мережах в Україні. На підприємстві панує невимушена й розкута атмосфера, приймаюча родина радіє помічнику, що допомагає їй у повсякденній роботі.

Де Вас розмістили і хто організовує Ваше харчування?

Я живу у сім'ї, яка прийняла мене на практику. У мене є свою кімната із доступом до інтернету. Харчування теж забезпечує приймаюча сім'я. Несподіванкою для мене стало те, що ми харчуємося всі разом. Їжі більше ніж достатньо, а до деяких страв (наприклад, з борошна) мені взагалі не довелося звикати.

Скільки грошей Ви вже витратили? Чи отримуєте Ви плату за проходження практики?

Ой, доволі незручна тема, особливо після дискусії з цього питання зі своїми батьками. Але відразу ж зніmemo перше питання: через пандемію коронавірусу неможливо реалізувати свої бажання. Впро-

строї. Члени родини залучають мене до розмов, виконання завдань та прийняття рішень. Мені відразу ж допомагають, якщо у мене з'являються запитання.

Що б Ви порадили тим, хто цікавиться практикою? Наприклад, речі, які неодмінно варто взяти з собою?

Для організації свого вільного часу вам потрібно заздалегідь обзавестися путівником по країні свого перебування. У багажі неодмінно має бути також смартфон або ж планшет з правами на користування, дійсними за кордоном, а також відповідний одяг. Підбираючи одяг, пам'ятайте, перш за все, про діяльність під час практики, однак, слід врахувати й те, що деякі заходи матимуть дещо більш офіційний характер.

Чи справджуються поки що Ваші сподівання, пов'язані з практикою?

Звісно ж так! Щодня поліпшуються мої професійні навички та вміння, а також знання зі спеціальності. Я вчуся уважно спостерігати, ретельно придивлятися й уважно слухати, а також, спільно з сім'єю, в якій я проходжу практику, та усіма співробітниками, організовувати виконання щоденних робіт. Мені доводиться вчитися шукати й знаходити рішення з виконання доручених мені робочих операцій, оперативно реагувати на зміни в ситуації. Це – важливі для будь-якої професії компетенції й якості, з якими мені досі не доводилося мати справи під час навчання в коледжі.

Поки що я лише на початку шляху, але через кілька тижнів вже зможу відчути позитивні результати. Час, проведений у Німеччині, дає мені можливість зосередитися на собі. Ця практика, а також різка зміна повсякденного оточення, вдихнули в мене нове життя.

Гадаю, що завдяки цьому досвіду особисто я стану більш зрілою, а ще сподіваюся стати більш впевненою у своїх силах, відкритою, а можливо, навіть і дорослішою.

Можу лише порекомендувати кожному студенту пройти практику за кордоном. Це – в будь-якому разі цінний досвід.

Інтерв'ю зі студенткою Оксаною Кривичун з Мирогощанського аграрного коледжу, яка у цей час проходить практику на фермі сім'ї Бруно Вальсера в Теттнангі (Німеччина), провів в режимі онлайн Ганс Георг Хассенпflug, керівник проєкту «Сприяння професійному навчанню в сільськогосподарських коледжах України (FABU) – UKR 17-01».

довж перших днів у мене було відчуття, ніби я у відпустці, а оскільки під час відпустки витрати, зазвичай, збільшуються, я б теж залюбки придбала б ту чи іншу річ.

На відміну від інших практикантів мені поталанило, бо щомісяця я отримую від свого підприємства чітко встановлену суму грошей на кишенькові витрати, а ще мені не потрібно оплачувати вартість проживання і харчування. Це – зовсім інша ситуація порівняно з іншими видами практики.

А як у Вас справи з німецькою мовою?

Спочатку було важко, оскільки мої знання були далеко не найкращі. Але коли тобі щодня доводиться спілкуватися у процесі роботи („Learning by doing“), навички швидко поліпшуються, а труднощі поступово меншають.

Що у Німеччині є іншим порівняно з Україною? Що Вам особливо подобається у відносинах із сім'єю, яка Вас приймає?

До практики у Німеччині ставляться серйозно. Тут більш чітка організація й спрямованість на досягнення мети. Роботу часто доводиться виконувати в умовах браку часу. Особливо увага приділяється чистоті.

На підприємстві мені особливо до душі робота й життя, за яких ти відчуваєш себе членом родини. Все обговорюється разом. Досі родина, яка прийняла мене на практику, щодня була в доброму на-

продовження, початок на стор. 1

АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ФОРМІ ЄДИНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Підготовка до проведення ЄДКІ відбувалася поетапно та з дотриманням певної концепції, адже іспит має об'єктивно оцінити готовність випускників закладів вищої освіти виконувати комплекс дій та процедур, що засвідчують наявність у них знань, умінь, навичок і компетентностей, передбачених Стандартами вищої освіти України з тієї чи іншої спеціальності.

Для створення специфікацій, програм і тестових завдань було створено робочі групи, до складу яких входили науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти України, представники Міністерства освіти і науки України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, Міжнародної громадської організації «Універсальна екзаменаційна мережа», Центру тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація».

Складові специфікації: мета іспиту, цільова аудиторія, складові ЄДКІ для кожної спеціальності, метод оцінювання та форма проведення, види завдань, тривалість стандартизованого іспиту, кількість тестових завдань, обмеження за часом, кількість тестових балів за одне завдання, шкала офіційного результату, встановлення порогового бала, формат представлення результату та спосіб доведення до учасника ЄДКІ, використання результату.

Програма іспиту для кожної спеціальності має розділи: вступ, модулі, теми модуля, їх когнітивні рівні та питому вагу, за програмою розроблено тестові завдання, які охоплюють знання студента щодо профілактики, лікування заразних і не-

заразних хвороб тварин, заходів для забезпечення здоров'я і благополуччя тварин, захисту населення від хвороб, спільних для тварин і людей, збереження довкілля, проведення судово-ветеринарної експертизи, визначення якості і безпечності харчової продукції тощо.

Для забезпечення апробаційного проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальностей 211 «Ветеринарна медицина» та

212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» було розроблено «Система прокторингу для апробаційного проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту у 2021 році», де описано процедуру проведення, а саме, підготовку, процедуру апробаційного проведення та вимоги до персоналу який забезпечує проведення ЄДКІ, додатки (документація, яка засвідчує проведення іспиту).

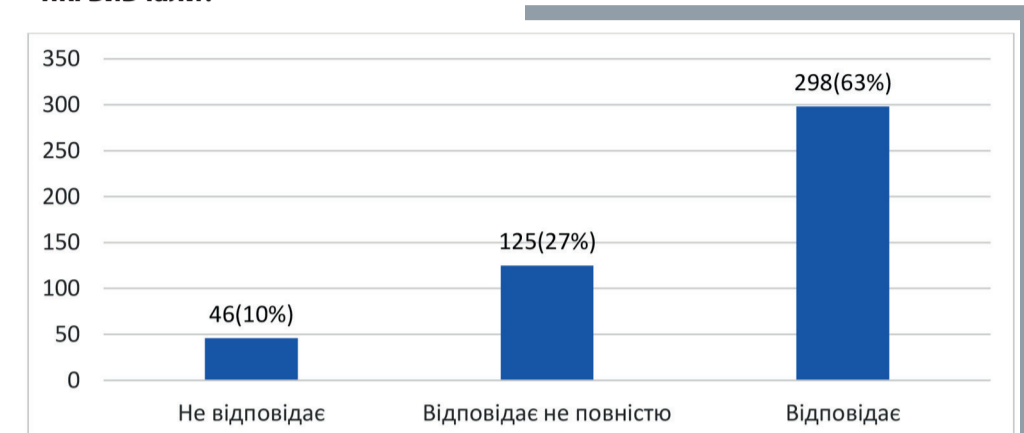
Заклади вищої освіти направили до Науково-методичного центру ВФПО інформацію щодо кількості здобувачів освіти, їх № ID карти, контактні дані відповідальних осіб від закладу освіти. Напередодні іспиту відповідальні особи від закладу освіти разом з головним адміністратором провели тест системи відеоспостереження і підключення до системи тестування.

У Науково-методичному ВФПО було створено штаб, де координувалася робота залучених до проведення іспиту та відеоспостереження.

На проведення іспиту до закладів вищої освіти було направлено та 29 прокторів (задіяний персонал, який досконало знає процедуру проведення ЄДКІ, володіє достатнім рівнем розуміння роботи електронної системи заміру знань. Має досвід роботи з персоналом закладу

освіти і здобувачами освіти, уміє вирішувати штатні технічні проблеми, пов'язані із системою і процедурою проведення ЄДКІ). Це методисти Науково-методичного центру ВФПО, які пройшли підготовку щодо процедури ЄДКІ. У заході брали участь і представники Міністерства освіти і науки України. Іспит розпочався своє-

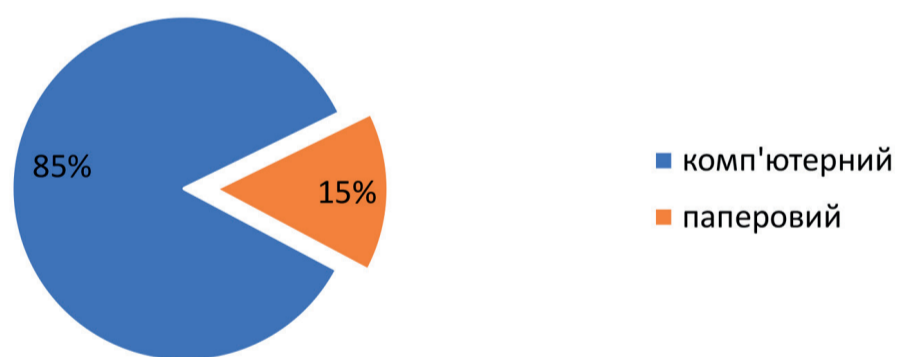
часно та з дотриманням усіх процедур. По закінченні іспиту було проведено анонімне анкетування студентів.

2. Наскільки зручно була процедура проходження ЄДКІ?

3. В якому форматі краще складати ЄДКІ - комп'ютерному чи паперовому?

освіти і здобувачами освіти, уміє вирішувати штатні технічні проблеми, пов'язані із системою і процедурою проведення ЄДКІ). Це методисти Науково-методичного центру ВФПО, які пройшли підготовку щодо процедури ЄДКІ. У заході брали участь і представники Міністерства освіти і науки України. Іспит розпочався своє-

часно та з дотриманням усіх процедур. По закінченні іспиту було проведено анонімне анкетування студентів.

**Андрій РИБИЦЬКИЙ,
Сергій ЄВСТРАТЬЄВ,
Тетяна ДУДУС,**

Науково-методичний центр ВФПО

А над світом українська вишивка цвіте!

Традиційно щороку, у третій четвер травня, українці святкують день вишиванки. У 2021 році він припадає на 20 травня. Цьогоріч цьому прекрасному святу вже 15 років. Цей день не є офіційним святом, проте, відзначають його не тільки в Україні, але й за її межами – українці та всі прихильні до нас та до нашої культури люди.

Напередодні Науково-методичний центр ВФПО запрошував студентські та педагогічні колективи у мережі Фейсбук долучитися до флешмобу «Які ж ми гарні в нашій вишиванці!».

Для креативного, творчого підходу в організації флешмобу учасникам було запропоновано такі промоції вишиванки:

- «Нас поєднала вишиванка» (фото студентської, педагогічної родин у вишиванках);
- «Моя вишиванка» (фото у вишиванці, створеної власноруч);
- «Україна вишивана» (фото у вишиванці поблизу вказаної визначної пам'ятки краю);
- «Оберіг роду» (фото у старовинній вишиванці);
- «Українські вишиванки» – наче райдуги світанки (відео з декламуванням вірша, виконанням пісні про вишиванку);
- «Вишиванка – оберіг українців та стиль усього світу» (фото у вишиванці в сучасному стилі, образі).

За тиждень проведення флешмобу у ньому взяли участь майже 40 до закладів фахової передвищої освіти та один університет.

Усі матеріали флешмобу доступні у ФБ за хештегом #НМЦВФПОЯкіжмигарнівнашійвишиванці. Переходьте за посиланням та помилуйтеся красою українського костюма, пісні, поезії, танцю, прекрасними українськими краєвидами, визначними історичними пам'ятками.

Приємно, що попри умови карантину студенти та викладачі з усіх куточків України підтримують та продовжують традиції Дня вишиванки. Дякуємо вам, що заповнили інформаційний простір вишитою красою, щасливими посмішками та святковим настроєм! До нових зустрічей!

#Сумщина_у_вишиванці, 2021

ДНК НАЦІЇ: У СУМСЬКОМУ НАУ ВІДСВЯТКУВАЛИ ДЕНЬ ВИШИВАНКИ

20 травня у Сумському національному аграрному університеті від самого ранку панував піднесений настрій. Щороку цей день у виші особливий. Студенти, викладачі, співробітники вдягаються у національний одяг – різнобарвні вишиванки.

День вишиванки у СНАУ вже став традиційним. І нинішній рік – не виняток. На великій перерві усі охочі зібралися на ганку головного корпусу і зробили спільне фото, яке поширено у соціальних мережах. Після цього студенти СНАУ та коледжів взяли участь у танцювальному флешмобі. Всі учасники події змогли зробити яскраві фотографії на мальовничій території Сумського НАУ – посеред зелених газонів, червонолистих кленів, квітучої сакури або півоній. Всі світлини розлетілися соціальними мережами, сповнюючи інформаційний простір духом патріотизму та єдності.

Таким чином університет підтримує ініціативу Сумської обласної держадміністрації, що має на меті виховувати національну свідомість та патріотизм у молодих поколінь та сприяти національній ідентифікації кожного громадянина.

За матеріалами прес-служби Сумського НАУ

У культурі кожного народу є речі, які яскраво відображають його особливу національну традицію. В Україні таким символом є вишиванка – своєрідний унікальний код українського народу з зашифрованими оберегами та знаками. Відтак, уже традиційно щороку, у третій четвер травня вся Україна одягається у квітучі, різнобарвні вишиванки. Підтримує цю ініціативу, яка стала вже доброю традицією, і Борщівський агротехнічний фаховий коледж. Студенти та викладачі з особливою радістю та шаною одягають кожен свою вишиванку – хтось нову сучасну, вишиту власноруч; хтось – вишиту дбайливими материнськими руками; а хтось – бабусину, старовинну борщівську сорочку, якій нема ціни. Серед усього різнобарв'я вишитих сорочок, саме чорна, вишита бавовною борщівська сорочка славиться найбільше. Саме в честь цієї сорочки було названо фестиваль «В Борщівському краї цвітуть вишиванки», який проводять щороку у вересні в нашому місті і який вже завоював неабияку популярність серед українців, котрі щороку з'їжджаються з усіх куточків нашої країни, щоб помилуватися красою унікальних автентичних вишиванок. Приємно відмітити і те, що наша студентська молодь все частіше одягає вишиванку, сміливо вводить її у свій гардероб, поєднуючи таким чином традиції із сучасністю. Студенти нашого закладу освіти влаштовують флешмоби у вишиванках, одягають їх на різноманітні виступи та на навчання. Надзвичайно приємно спостерігати, як вишита сорочка заслужено повертає свою популярність не лише як святковий, але й повсякденний одяг. Адже такі сорочки є оберегами та наділяють нас силою рідної землі.

Оксана Вовк, завідувачка музею історії України Борщівського агротехнічного коледжу

Вишиванка – своєрідний унікальний код українського етносу з зашифрованими оберегами та знаками. Прикрашена орнаментами та вишиванковими візерунками одяг має давнє побутове та сакральне значення. Саме слово звучить якось тепло, затишно, по-материнськи турботливо...

Цей день – улюблене народне свято, покликане сприяти єдності й культурному відродженню всього українського народу. У коледжі його відзначають не вперше, але кожного наступного року у цей день все більша кількість студентів, викладачів та усіх охочих долучаються до свята, одягнувши вишиванку, тим самим підкреслюючи свою повагу до національного атрибуту нашої країни. Головне, щоб, одягаючи вишиванку, ми завжди пам'ятали про ті цінності, які символізує вишита сорочка, про наші віковічні традиції, про наше минуле й теперішнє. Сподіваємося, що молоде покоління продовжить цінувати вишиванку і в майбутньому навчить плекати любов до неї своїх дітей.

До 15-ї річниці заснування Дня ВИШИВАНКИ на стадіоні коледжу відбувся флешмоб, до якого долучилися 345 студентів та 65 викладачів, які зашифрували символічний ребус #зЕКОв.

Нехай всі красиві вишиванки засвідчать єдність і любов до України, а девіз нашого коледжу стане гаслом усіх українців:

Так, як у нас – так ні в кого! Так, як ми – так ніхто!!!

Наталія ДОЦЕНКО, заступник директора з виховної роботи Екологічного фахового коледжу Львівського НАУ

Наш коледж має понад 120-річну історію. За цей час сформувалося багато власних традицій. День вишиванки – одна з тих пам'ятних дат, яку в закладі освіти відзначають уже давно. У 2021 році цьому прекрасному святу виповнилося 15 років. З цієї нагоди ми з радістю долучилися до флешмобу, який організував Науково-методичний центр ВФПО. Сподіваюся, що це стане доброю традицією на довгі роки.

Денис ОВСЯНКО, заступник директора з виховної роботи ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського НАУ»

продовження, початок на стор. 5 ►

УКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ – одні з найкрасивіших у світі. І в наших з вами силах поширити їх, розповісти про них всьому світу. Одягайте свої вишиванки та нехай весь світ побачить, як прекрасна наша Україна та її символи!

Студенти, викладачі та працівники нашого коледжу щороку долучаються до акції «Вишивана моя Україна». Участь в цій акції є життєво необхідною для кожного з учасників освітнього процесу. Ми намагаємося долучити до цієї акції ще й наші родини, друзів.

Цьогоріч у коледжі було створено святкові локації з урахуванням усіх карантинних вимог. Окрім представників нашого закладу освіти кожен перехожий міг скористатися ними для створення святкових світлин. День минув насичено, весело, яскраво і всі повернулися додому у піднесеному настрої, сповнені нових вражень, радісні та щасливі.

Також усі ми охоче залучилися до флешмобу, який організував Науково-методичний центр ВФПО, та намагалися охопити усі запропоновані промоції вишиванки. Тож цього дня було представлено яскраві світлинки зі студентами, викладачами, працівниками коледжу, декламування віршів, виконання українських пісень про вишиванку, власноруч вишиті сорочки. До речі, у коледжі організовано групу викладачів, які особисто створюють вишиванку та інші вишиті роботи. Тішить, що прикладом для усіх нас є директор коледжу Людмила Павлівна Лендрик, яка у своєму творчому доробку має не одну власноруч створену вишиванку.

Нехай День вишиванки зітре кордони і об'єднає українців по всьому світу, а мудрість і сила тисячолітньої традиції дає нам натхнення. Бажаємо зміцнення української ідентичності заради процвітання України, відмінного настрою і різнокольорових вражень!

Надія ЄРОХІНА, заступник директора з виховної роботи
ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ»

Викладачі та студенти коледжу завжди із задоволенням долучаються до святкових флешмобів, організованих на різних рівнях. Цьогорічний 15-й День вишиванки став не винятком і вся наша коледжанська родина з радістю та азартом готувалася до нього.

Дізнавшись про те, що Науково-методичний центр ВФПО запрошує педагогічні та студентські колективи підтримати флешмоб «Які ж ми гарні в нашій вишиванці!», члени студентської ради нашого коледжу з цього приводу вирішили відзняти святковий відеоролик. Завдяки нашому коледжанському вокальному ансамблю «Діамант», креативності, запалу та святковому настрою вийшло таке мелодійне вітання до свята.

Вдячні організаторам флешмобу за можливість показати свої таланти та чарівність краєвидів лубенського краю.

Вікторія БОГДАН, заступник директора з виховної роботи
ВСП «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавської державної аграрної академії»

Понад століття Косівський інститут і фаховий коледж прикладного та декоративного мистецтва формують у регіоні культурно-естетичний рівень народного та професійного мистецтва, сприяють відродженню забутих і зникаючих ремесел Гуцульщини. Цього року Косівська мистецька школа відзначає славний ювілей – 140 років від часу заснування. Ця визначна подія привертає увагу громадськості до народного та професійного мистецтва регіону. Розташований у гуцульському етнокультурному ареалі, цікавий мистецькими здобутками заклад освіти сприяє збереженню й розвитку мистецької традиції та ступеневої професійної освіти.

З нагоди Всесвітнього дня вишиванки 20 травня 2021 року студенти I-II курсів коледжу активно долучилися до Всеукраїнського флешмобу, що був організований Науково-методичним центром ВФПО. Тема флешмобу – «Оберег роду», оскільки з давніх-давен вишита сорочка відіграла роль потужного оберега й тепер знову перетворюється на те, чим була завжди для українців – одягом, який зберігає пам'ять роду і генетичний код нації.

Ірина ТИМ'ЯК, заступник директора з виховної роботи Косівського фахового коледжу
прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв

Уже 15 років в Україні та у світі, де живуть українці, в третій четвер травня відзначають День вишиванки.

Традиційно цей травневий день вулиці нашого селища рясніють не тільки розмаїттям квітів і трав, а й майорять різними орнаментами вишиванок. Вишиванка – символ нашої української культури. Вона є втіленням краси та міцного здоров'я, а також щасливої долі. Вишиванку вважають оберегом від усього лихого, що може статися в людському житті.

Цього дня коледж також наповнився яскравими кольорами вишиванок. Свято розпочалося святковою лінійкою, на якій лунали українські пісні у супроводі святкового танцю та вітальні слова від студентів коледжу.

Представники адміністрації та педагогічний колектив організували тематичні фотосесії для учасників освітнього процесу у межах виховної роботи коледжу та національно-патріотичного виховання молоді.

Шануймо культуру і традиції українського народу, вдягаймо вишиванку!

Тетяна ГЕРАСИМИК-ЧЕРНОВА, заступник директора з навчальної роботи
ВСП «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького НТУ»

Як мати рідненька, то й сорочка біленька...

20 травня Маріупольський коледж ДонНУЕТ відсвяткував 15-у річницю Всесвітнього Дня вишиванки.

Святкові заходи розпочалися у холі коледжу, де було організовано виставку родинних рушників. Яскраве свято з піснями, танцями та колоритним флешмобом у вишиванках на внутрішньому подвір'ї коледжу було сповнене теплим почуттям любові та гордості за свою Батьківщину, її традиції та культурну спадщину.

Важливою подією цього дня став святковий телеміст «Вишиванка – генетичний код нації. Регіональні особливості вишивки» у межах проекту «Схід і Захід разом», який об'єднав Краматорськ, Маріуполь, Київ і Львів. Почесними гостями свята стали представники Міністерства освіти і науки України, Департаментів освіти і науки Львівської та Донецької ОДА, представники культури Заходу і Сходу нашої країни. Вже за традицією студенти Львову та Маріуполя вийшли в ефір із символічних локацій своїх міст. Лірична поезія «Сорочка-оберег» автора Лесі Вознюк пролунала водночас на Сході і Заході країни, подолавши відстань у 1263 км!

Соціальні мережі коледжу теж не залишилися осторонь такого чарівного і теплого свята! Колектив і студенти долучилися до Всеукраїнського флешмобу від Науково-методичного центру ВФПО «Які ж ми гарні в нашій вишиванці!» та до флешмобу ЗФПО Маріупольського регіону «Прийди на пари у вишиванці». Мальовничі барви традиційного українського вишитого одягу прикрасили всі сторінки закладу освіти в мережі Інтернет!

Олена БИСТРОВА, заступник директора з виховної роботи Маріупольського коледжу
Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

Яскравою подією у святкуванні Дня вишиванки 2021 стала участь студентів коледжу у флешмобі «Які ж ми гарні в нашій вишиванці». Своїм відеовітанням під пісню «Оберег» студенти закладу створили атмосферу українського національного духу та подарували усім піднесений та святковий настрій.

Наш коледж вітає усіх із чудовим святом самотутньої, неповторної, барвистої української культури – з Днем вишиванки!

Ольга КЛАПАТНЮК, методист з виховної роботи Уманського
обласного музичного коледжу ім. П. Демущького

продовження, початок на стор. 5,6 ▶

День Вишиванки в нашому коледжі – завжди особливе свято. Тому на заклик підтримати флешмоб «Які ж ми гарні в нашій вишиванці!», що його проводив Науково-методичний центр ВФПО до Дня Вишиванки, з радістю відгукнулися.

Вже зранку коридори та подвір'я коледжу починали майоріти різними барвами вишитих сорочок. Комуś дісталася у спадок, хтось придбав, а хтось і сам вишив. У холі за традицією – фотозона, щоб створити теплу атмосферу, гарний настрій, які б надихали на позитивні емоції. На заняттях викладачі та студенти обмінюються знаннями про українську вишивку та український костюм, техніки вишивки, готують пошукові роботи та творчі проєкти!

Студенти коледжу брали активну участь у Всеукраїнській народознавчій грі «Соняшник», тому в цей день проводимо нагородження переможців та вручаємо сертифікати учасників. Цьогоріч маємо вісім найкращих результатів: диплом III ступеня Всеукраїнського рівня – Береза Марія, Зайка Ярослав, Гончак Катерина, диплом I ступеня регіонального рівня – Нестерук Анастасія, Степаницька Ольга, Гордяк Євген, диплом III ступеня регіонального рівня – Зімборська Ольга, Константинова Анна.

Завершилося свято флешмобом «Я люблю вишиванку», під час якого студенти утворили «живе сердечко», що символізувало любов до етнічного вишитого українського одягу, повагу до споконвічних народних традицій. Уже помітили, що люди, які носять вишиванку, завжди посміхаються! І це неспроста, адже у ній закодовано багато символів сили, добробуту, краси та оберегів.

З кожним роком усе більше охочих одягнути вишиванку, тому можемо сміливо стверджувати, що зростає інтерес до українського національного одягу як складової духовної культури українців, підвищується національна свідомість!

Ірина ВОЙЦЕХІВСЬКА, заступник директора з виховної роботи
ВСП «Могилів-Подільський технологічно-економічний фаховий коледж Вінницького НАУ»

Вишиванка – священний скарб наших пращурів. У ній – вся наша історія, все життя українців, всі надії і сподівання. Вона – оберег, символ сім'ї, відображає культурні цінності та надбання українського народу протягом століть. Кожен птах, кожна квітка, що прикрашає вишиванку, має своє символічне значення, спрямоване на добре та щасливе життя. Створена руками, така вишиванка всотує не тільки частину душі того, хто її зробив, а ще є ланкою між минулим, його традиціями і цінностями, та сучасністю.

Наш колектив став частиною великого свята – Всесвітнього дня вишиванки! Метою Дня вишиванки є популяризація вишитого етнічного одягу та шанування українських традицій. Цього дня прийнято вдягати національне вбрання, куди б не довелось йти – на роботу, на навчання, на зустріч із друзями, загалом куди завгодно. І саме 20 травня 2021 року вишита сорочка об'єднала увесь світ в єдину родину, адже одягли вишиванки не лише студенти, як ініціатори цього свята, а й усі жителі планети Земля.

Нехай День вишиванки зітре кордони і об'єднає українців по всьому світу, а мудрість і сила тисячолітньої традиції дає нам натхнення. Бажаємо зміцнення української ідентичності заради процвітання України. Відмінного настрою і гарних вражень!

Тетяна ІВАНІЦЬКА,
заступник директора з виховної роботи
Млинівського державного технологічно-економічного коледжу

Вже стало доброю традицією святкування Дня вишиванки у ВСП «Хорольський агропромисловий фаховий коледж Полтавської державної аграрної академії». Це всеукраїнське свято покликане популяризувати українську культуру, древні народні традиції та людські цінності. А головне – показати всьому світу, що є така країна – Україна, яка має свою національну свідомість, звичаї, історію.

У коледжі до Дня вишиванки було організовано низку заходів:

- відкритий виховний навчально-пізнавальний захід «Бережи українське – носи вишиванку!» (викладач української мови та літератури Світлана Адаменко);
- книжкову виставку «Вишиванка – оберег українського народу» (працівники бібліотеки коледжу Галина Полтавець, Алла Кравченко);
- створено фотозону в українському етнічному стилі з використанням великої кількості деталей старовинного побуту (викладач коледжу Олена Стеценко та представники ради студентського самоврядування);
- відеопривітання аматорів мистецтва (Світлана Лізнава, Володимир Одинець, Олександр Юхименко).

Колектив коледжу завжди креативно та стильно підходить до вирішення багатьох питань, адже керується правилом «Потрібно любити те, що ти робиш, і тоді праця – навіть найважча – звеличується до творчості».

Дарина ПРИЗЕНКО, заступник директора з виховної роботи,
ВСП «Хорольський агропромисловий фаховий коледж Полтавської ДАА»

«Земля наших предків для наших нащадків» – 15-й ювілейний рік Всесвітнього дня вишиванки присвячується екологічним проблемам. Як пов'язані культурна спадщина та екологія? Насправді взаємопроникливо.

Коли певна територія стає непридатною для життя, з часом зникає і вся місцева культура, яку століттями створювали предки.

Протягом останніх десятиліть в Україні висохло близько 10 тисяч річок. Це означає, що більше не використовують їхні старовинні назви, зникають з ужитку пісні, казки, легенди, пов'язані з цими річками.

Пластикові відходи зберігаються у природі протягом століть, а водні течії з'єднують їх один з одним у плаваюче звалище. З року в рік отруйне сміття вбиває приблизно 100 000 ссавців та 1 млн морських птахів.

Тому усвідомлене споживання – це термінова необхідність!

Ми прикрашаємо світ вишиванками. І так само можемо робити процвітаючою нашу землю грамотною споживацькою поведінкою.

Як квітнуть узорі на наших сорочках, так хочеться, щоб квітла і наша природа – поля, ліси, річки – слава України земля!

Анжела МЕЛЬНИЧУК, заступник директора з виховної роботи
Чернівецького фахового коледжу бізнесу та харчових технологій

Уманський обласний музичний коледж ім. П. Демущого

КЗ «Харківський фаховий коледж спортивного профілю» ХОР

ДУАЛЬНА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА

Термін «дуальна освіта» увійшов у педагогічну термінологію у 60-х роках ХХ ст. у ФРН і означає вид освіти, за якої поєднується навчання осіб у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації. Ст.9 п.10 Закону України «Про освіту» дублює це визначення, але узаконює цю форму здобуття освіти у такому трактуванні: «Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктах освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору». МОН України організувало та провело педагогічний експеримент, результатом якого стала затверджена КМУ «Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти», згідно з якою є необхідність вироблення засад державної політики щодо підвищення якості професійної підготовки фахівців на основі дуальної форми здобуття освіти. У Концепції чітко йде мова про такі рівні освіти, як вища, фахова передвища та професійна. Однак на практиці акцент робиться лише на професійній освіті. В одному з інтерв'ю заступник міністра освіти Володимир Ковтунець зазначив: «Не уявляю дуальну освіту з фізики чи математики, бо ті самі знання вони отримають в університеті. В педагогічній освіті теж вистачає практики».

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про реальний інтерес щодо запровадження дуальної форми здобуття освіти лише в закладах професійної освіти і абсолютно немає аналізу стану цієї проблеми щодо вищої освіти, зокрема педагогічної. Термін «дуальна освіта» було запроваджено у педагогічну термінологію, однак для підготовки майбутніх педагогів він не був активований.

Досліджуючи факт престижності професії вчителя в Україні, натрапляєш на численну статистику про низький її рейтинг в нашій країні. Водночас професію вчителя найбільше поважають в таких країнах, як Китай, Сінгапур, Нова Зеландія, Південна Корея та Туреччина. Чому так сталося, що професія, яка так сильно впливає на майбутнє всієї країни, згідно з опитуванням кадрових агентств України посідає четверте місце, щоправда у списку найменш престижних професій. Коли абітурієнт свідомо вибирає педагогічний виш (не тому що не вступив до престижного вишу, а тому що дійсно це його мрія стати вчителем), він вже знає і про невисоку заробітну плату, і про цілодобову зайнятість та велику відповідальність, яку він часто виконуватиме лише на засадах волонтерства та ентузіазму.

Студент педагогічного вишу, який керується висловом, що «професія вчителя дається від Бога, а всі інші – від учителя» пишається своїм вибором, оскільки переконаний, що учителем не стають, а народжуються. Однак, провчившись перший-другий рік у педагогічному закладі, студенти бачать, що перевантажені теоретичним матеріалом, а ґрунтовної практичної підготовки бракує.

Зовсім інша ситуація в педагогічних коледжах України. На жаль, Закон України «Про вищу освіту» поставив у нерівні умови здобуття педагогічної освіти в університетах та коледжах України: у перехідних положеннях цього закону визначено неухильну необхідність для коледжів щодо доведення свого статусу перебування у вищій освіті. З цього приводу можна багато дискутувати, однак під час добору кадрів на посаду вчителя загальноосвітньої школи або вихователя закладу дошкільної освіти перевага об'єктивно надається випускникам педагогічних коледжів через високий рівень організації практичної підготовки та міцні зв'язки із закладами освіти.

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж – єдиний коледж в Україні, який провадить підготовку бакалаврів з германської філології. Формування особистості майбутнього вчителя іноземних мов неможливо уявити без практичної підготовки. Студенти відділення іноземних мов філологічного факультету опановують майбутню спеціальність як в спеціалізованих кабінетах та мультимедійних класах, так і в шкільних аудиторіях, викладаючи англійську мову та зарубіжну літературу учням початкової та базової середньої школи. За підтримки British Council та Гете-інституту студенти беруть участь у мовних семінарах, міжнародних літніх мовних таборах Болгарії, Польщі тощо.

Студенти відділення іноземних мов проходять низку практик, що мають різну спрямованість і характеристики:

- практика з позашкільної та позакласної виховної роботи, протягом якої студенти спостерігають за різними видами виховної роботи з учнями 1-9 класів і під керівництвом методистів планують, організують і проводять виховні заходи впродовж одного навчаль-

ного семестру;

- практика спостереження уроків англійської мови, протягом якої студенти спостерігають і записують свої спостереження за відповідними схемами та програмами, обговорюють результати спостереження в мікрогрупах під керівництвом методиста, виконують мікродослідження під час цього виду практики і захищають результати дослідження під час захисту практики. Усього студент спостерігає 50-60 уроків;

- табірний збір з підготовки для роботи з дітьми влітку, студенти під керівництвом досвідчених методистів готують програми проходження практики в літніх таборах різного типу, відтворюють стандартні навчальні та ігрові технології, закріплюють методики виховної роботи;

- практика в літніх дитячих таборах та мовних таборах, під час роботи яких студенти працюють вожатими в літніх таборах з дітьми різного віку, реалізують навчально-виховні програми літніх таборів та мають можливість спілкуватися та допомагати у спілкуванні школярам з носіями англійської та німецької мов;

- пробні уроки та заняття з англійської мови, що їх проводять студенти в 1-9 класах за навчальними програмами відповідного класу, складаючи розгорнуті плани конспекти занять, проходять попередню консультацію у вчителя ЗОШ, методиста, який безпосередньо керує цим видом практики, під контролем вчителя і методиста проводить уроки, спостерігає уроки своїх одногрупників, обговорює результати проведених уроків і тих, чиї спостереження, корегує свою практичну діяльність. Впродовж двох семестрів студент має підготувати і провести 10 уроків;

- практика з науково-педагогічних досліджень, у ході якої студенти, проводячи уроки з англійської і німецької мов, мають можливість ознайомитися з новаторським досвідом вчителів шкіл, проаналізувати його і оформити свої спостереження у вигляді науково-педагогічного дослідження; переддипломна педагогічна практика передбачає проходження практики з відривом від освітнього процесу в коледжі і має низку завдань та особливу програму, яку студент виконує протягом такої практики. Загальна кількість годин, передбачена навчальним планом на практичну підготовку за цим напрямом, – 30 кредитів.

За результатами проходження різних видів практик в коледжі організують круглі столи, семінари, конференції за участю провідних фахівців міста, директорів шкіл та вчителів-новаторів, завідувачів методичних кабінетів, педагогами науковцями, де обговорюються та вирішуються проблеми, пов'язані з методикою викладання іноземних мов в сучасній школі, робота з обдарованою молоддю, з учнями, які відчувають труднощі в навчанні, педагогічний менеджмент. Однією з вимог до підготовки бакалаврів є організація та впровадження науково-дослідної роботи студентів. Умовно цей процес можна поділити на певні етапи, зокрема 1-2 курс – формування початкових навичок НДР, 2-3 курси – вдосконалення навичок під час практики, проведення констатуючого експерименту, затвердження тем дипломних робіт та аналіз наукової літератури за темами, 3-й курс – написання курсової роботи з германської філології, поглиблення та удосконалення і доопрацювання частин дипломної роботи, їх публічний захист. Впродовж усього періоду під-

готовки бакалавра студент бере не лише пасивну, а й активну участь у різноманітних круглих столах, семінарах, конференціях вишівського та міжвишівського рівнів. Результати науково-дослідної роботи студент апробує у формі тез та наукових статей у збірниках різного рівня. Отже, написання дипломної роботи – це кінцевий етап усієї науково-дослідної роботи студента впродовж усіх років навчання.

Викладачі іноземного відділення стали ініціаторами проведення психолого-педагогічних лабораторій та воркшопів, які дозволили більш ефективно поєднати практичну та науково-дослідну підготовку студентів. Традиційним стало проведення у відділенні круглого столу з проблем практичної підготовки студентів із залученням до роботи вчителів шкіл міста Вінниця та фахівців методичного кабінету Вінницької академії неперервної освіти (колишнього Вінницького обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників). Як результат роботи наукових шкіл, лабораторій та круглих столів стала широка апробація результатів досліджень студентів та викладачів у формі наукових статей у Віснику науково-методичних досліджень. Вісник є ліцензованим фаховим виданням коледжу, занесеним до єдиного реєстру друкованих засобів масової інформації і який започаткував свої традиції, сформувавши свій стиль та став позавербальним способом спілкування членів педагогічної спільноти, надаючи можливість обміну досвідом та поширенню інноватики в освіті, створюючи імідж коледжу як осередку науково-методичної думки.

У 2015-2019 рр. Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж був активним учасником Всеукраїнського науково-методичного експерименту «Шкільний учитель нового покоління», в якому брали участь 15 закладів вищої освіти, серед яких було 4 педагогічних коледжі.

Метою цього експерименту було запровадження нової моделі методичної підготовки майбутніх вчителів англійської мови за інноваційною типовою програмою та державна атестація не знань, умінь і навичок, а рівня компетентностей з методики викладання англійської мови.

Здобутками учасника експерименту Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу стали збільшення обсягу навчальних годин на підготовку студентів з методики викладання англійської мови відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, запровадження спецкурсів з методики викладання англійської мови сертифікованими Департаментом оцінювання Кембриджського університету викладачами, запровадження системи оцінювання професійно-методичної компетентності бакалаврів коледжу «Європейській портфель студента – майбутнього вчителя англійської мови».

Однак, слід зазначити, що запровадження дуальної форми здобуття педагогічної освіти створило б кращі можливості для більш глибокої практичної підготовки майбутніх вчителів, тим паче, як показує досвід Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, наявні передумови та шляхи впровадження дуальної педагогічної освіти.

Тетяна РУДА, методист, спеціаліст вищої категорії,
Олена МАРЦЕНЮК, канд. пед. наук, доцент,
спеціаліст вищої категорії, викладач-методист КЗВО
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

ЛІДЕРСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Двадцять другий рік Україною крокує зліт студентських лідерів аграрної освіти, який об'єднує відмінників навчання та лідерів студентського самоврядування аграрних закладів вищої освіти з усіх куточків нашої держави.

Цього року базовим закладом XXII зльоту став Сумський національний аграрний університет. Впродовж 20-21 травня 2021 р. на оналайн-зібранні були присутні 217 студентів з різних аграрних закладів освіти.

Всі дні зльоту були насичені цікавою програмою, тому учасники одразу поринули у вир заходів наукового, культурного та лідерського формату. Все цього разу було по-іншому. Не було заїзду, метушні під час поселення, реєстрації. Час вніс свої корективи, але бажання зустрітися, поспілкуватися, поговорити – перемогло. Всі учасники зльоту мали нагоду поділитися своїми напрацюваннями та досягненнями у семи напрямках: сучасні моделі сільського господарства; точне землеробство та цифрові технології в сільському господарстві; циркулярна економіка – переосмислення відходів як ресурсів; сталий розвиток та екологічна

безпека; сучасні технології в тваринництві; лідерство та формування індивідуального бренду; інноваційний розвиток АПК та сільських територій.

Після урочистого відкриття заходу, де з вітальним словом до його учасників звернувся директор Науково-методичного центру ВФПО Тетяна Іщенко та ректор Сумського НАУ Володимир Ладика, студентські лідери мали можливість взяти участь у квесті «Знайомтесь – СНАУ», ознайомившись не тільки з університетом, а й цікавими виступами художніх колективів ЗВО.

У перший же день всі учасники зльоту мали можливість зустрітися на дискусійній панелі за участю провідних агропромислових підприємств «Дуальна освіта очима лідерів аграрної освіти». Не менш цікавим та насиченим було засідання Об'єднаної ради студентського самоврядування аграрних закладів освіти. Про-

тягом двох годин лідери студентського самоврядування активно обговорювали нагальні питання студентського життя – це і навчання, і соціальний захист. Також рішенням учасників зібрання відбулися перевибори голови. За кількістю голосів ним став студент Таврійського ДАТУ імені Дмитра Моторного – Микита Семенов.

Також обрано заступників – Романушенку Марину, голову студентського самоврядування Харківського НТУСГ імені Петра Василенка та Івана Поліщука, студента Поліського національного університету.

Традиційні заходи, що проходять зазвичай в рамках зльоту, – англійський конкурс «Стратегічний розвиток аграрного сектору» та Агророботи – відбудуться на початку червня в Науково-методичному центрі ВФПО.

Кульмінацією заходу зазвичай є передача штандарту зльоту та рушника

єдності наступному ЗВО. За рішенням оргкомітету зльоту естафету приймає Миколаївський НАУ. Урочиста церемонія передачі символів заходу відбудеться на Дні поля Миколаївського НАУ.

Захід, що відбувся, ще раз підтверджує особливе місце аграрних закладів в освітньому просторі та свідчить про великий лідерський потенціал студентської молоді.

З нетерпінням чекаємо зустрічі в наступному році! Сподіваємось, що вона відбудеться у дружньому колі і віч-на-віч. Миколаївський національний аграрний університет, чекай на нас!

Нехай крокує Україною зліт студентських лідерів аграрної освіти! Нехай процвітають аграрна наука й освіта!

Оргкомітет XXII зльоту студентських лідерів аграрної освіти

ДОПЕНОСНЕ ПЕРЕХРЕСТЯ НА ШЛЯХУ LONG-TERM EDUCATION

Сучасна молодь як окрема соціальна група дуже розмаїта. Погляди й цінності молодих людей є комплексним результатом рівня освіти, соціального статусу сім'ї, виховання в родині. Але всім їм доведеться жити у світі, де настав триумф технологій та неочікуваних викликів.

Здобувачі освіти сьогодні – це покоління, яке народилося зі «смартфоном у руках» та відірване від традиційних інститутів. Вони уміло маневрують в інформаційних потоках, тому для вирішення проблеми чи отримання інформації їм практично не потрібно взаємодіяти з людьми.

Учені б'ють на сполох: знання, що зберігають не у мозку, а десь в мережі, не беруть участі в нашому розвитку. Сучасні технології, постійна присутність у соцмережах, онлайн-сервіси та цунамі інформації демотивують до процесу учіння та негативно впливають на людські когнітивні здібності.

Отже, завдання закладу фахової передвищої освіти – стати альтернативним середовищем на шляху життя молоді людини. Метою професійної діяльності викладача має бути створення освітнього продукту, в якому маркерами є уміння майбутнього фахівця мислити, бачити

зв'язки, аналізувати. Реалізація вказаної мети надскладна, адже авторитетами молоді все частіше стають успішні блогери. Вочевидь важко переоцінити роль викладача, учителя, педагога як провідника сучасних технологій та змін в освітнє середовище.

Ніде правди діти: для реновації освіти та залучення в її орбіту вступників закладом фахової передвищої освіти потрібно постійно генерувати «гормон довіри», який базується на відповідності якості освіти запитам ринку праці. Складність довіри в тому, що вона не створюється наказами, а зростає з відповідальності та репутації. Пандемія стала каталізатором просовування не тільки must have (числування), роботизації, але й перебудови економіки – low touch economy. Тому наразі сфера освіти вимагає від викладацького колективу цифрової грамотності, уміння працювати в цифровому форматі один з одним, студентами, їх батьками та виробничниками. Водночас сучасну молодь потрібно вчити функціонувати в соціумі, який є надважливим для психологічного здоров'я.

Ера невизначеності вимагає від педагога надвисокої пластичності і адаптивності. Відчуття, що сьогоднішня виштовня майбутнього фахівця мислити, бачити

може стати як руйнівною, так і рушійною силою для самоосвіти викладача, побудови свого власного професійного шляху за форматом long-term education. Вочевидь досягти цього вдасться за трансформації взаємин між здобувачами освіти та їх наставниками, що мають бути побудовані на співпраці, пошуку та діалозі.

У Вінницькому транспортному коледжі час діяти спільно настав. Беззапереч-

но, що успішним стане той, хто реагує швидше, уміє не тільки опанувати нове, але й позбутися старого.

Нові виклики – нові можливості стати кращими!

**Ольга ДМИТРИК,
Богдана ЩЕРБАЧЕНКО**
Вінницький транспортний коледж

ЯБЛУНЕВИЙ САД

До 100-літнього ювілею Іллінецький аграрний фаховий коледж поповнив яблуневий сад молодими насадженнями

Заповітна мрія директора коледжу Пиндуса Василя Васильовича про яблуневий сад як навчальну базу практики для агрономів, лісівників та студентів харчових технологій активно впроваджується в дійсність. Сьогодні вона успішно реалізована на 46 гектарах саду з 14 відомими у світі сортами, а на 4 гектарах саду знайшлося місце і для популярних сортів сливи. Розпочиналося все у 2010 році зі сміливого, виваженого рішення педагогічної ради про закладення саду. Як результат, на 28 гектарах було висаджено десять сортів яблунь, серед яких – найпопулярніші в Європі Джона-голд, Голден делішес, Айдаред та широко відомий в Україні Ренет Симиренка.

У травні 2018 року на полях навчальної лабораторії садівництва та лісівництва за три календарні дні на 6 га ріллі з'явилися ще нові насадження: 1,5 га яблунь сорту Голден делішес, який посідає перше місце у світовому садівництві та стільки ж виділено на сорт Фуджі – четвертий в рейтинговій ніші популярності. А на 3-х гектарах висадили сливу – новий напрям садівництва закладу освіти.

Весна 2021 року для закладу освіти ювілейна. Отже, і прийняли колективне рішення розширити теперішній інтенсивний сад на слаборослих підщепах, відомий у світі високою продуктивністю та своїми екологічними ресурсощадними технологіями, ще на 10 гектарах ріллі. Висаджено зимові перспективні сорти яблунь з високою споживчою цінністю «Супер Чіф», «Джереміні», «Джона-принц». Тепер територія саду, основною метою вирощування якого є демонстрація на практиці процесу садіння, догляду та формування крони, значно розширилася та стала прямим втіленням перспективних планів керівництва коледжу в реальне життя закладу освіти.

Переконаваннями на користь закладення саду та вибору нового напрямку виробничої діяльності лабораторії рослинництва ділиться директор коледжу Василь Пиндус:

- Ретельно вивчали та аналізували передовий досвід європейських країн, колективно приймали рішення запровадити дуальну освіту – готувати молодого спеціаліста паралельно і в аудиторіях, і на виробництві, тісно поєднуючи навчання з практикою. Вимоги часу такі, що випускник закладу освіти ще за роки навчання має здобути навички в роботі, аналізувати виробничу ситуацію, засвоїти все на практиці. Сьогодні лабораторія рослинництва і тваринництва та сад є для нас такою базою практик та підготовки фахівця, який потрібен на виробництві. Маємо думати на кілька років вперед і робити рішучі кроки, щоб наш заклад освіти був привабливим для абітурієнта, самостійно заробляв кошти для оновлення та розвитку матеріально-технічної бази, придбання нової техніки. Така практика, безпосередній контакт із засобами виробництва є для студента серйозною мотивацією у засвоєнні обраної спеціальності, а для закладу освіти – не тільки гарантією успіху в наданні освітніх послуг, а й запланованими ресурсами економічної вигоди.

- Нові насадження яблунь та слив закладали за високою технологією посадки, – розповідає агроном-садівник

Руслан Романчук. Насаджуємо нові високоврожайні популярні сорти, які щороку родять та мають попит на плодovому ринку. Студенти, які працюють на полях лабораторії, отримують фінансову винагороду за результатами своєї праці, велике моральне задоволення та з більшою охотою беруться до навчання.

Головний агроном навчальної лабораторії Іван Погрібний зазначив, що сад розширюється для того, щоб студенти проходили навчальну практику, а коледж покладає на майбутній сад великі надії, адже в нинішніх умовах реформ доводиться самостійно шукати ресурси для розвитку.

- Така робота для нас важлива тим, що на практиці самостійно, під керівництвом досвідчених агрономів та викладачів, робимо все своїми руками, – говорять майбутні лісівники, студенти другого курсу Сергій Москальов та Назар Паращук. Цього не навчишся в аудиторії, а теорія, яку ми отримуємо в коледжі, закріплюється на полі під час виконання таких практичних робіт, починаючи з посадки і закінчуючи збором врожаю.

Про сад, як красивий живий організм, розповідає старший лаборант лабораторії рослинництва Олександр Пилипчук:

- Наш сад родить щороку і навіть в посушливі роки та під час травневих заморозків не позбувся своєї сили, хоч і доводиться зазнавати втрат. Загалом ми маємо перевірені партнерів з реалізації яблук, куди відправляємо яблука першого сорту. Другосортна продукція іде на соки у Вінницю, а також паралельно студенти харчових технологій працюють у цеху, виготовляючи з наших яблук в ідальні коледжу смачні, наповнені сонячним нектаром соки.

Викладач геодезії Микола Алексеєнко зауважує про взаємозв'язок теоретичних і практичних знань з геодезичних робіт у відкритій польовій лабораторії. Саджанці висаджують рівномірно, утворюючи діагональ, що є сприятливим чинником під час обприскування та захисту від хвороб і шкідників. Такий підхід до навчання допомагає і викладачу, і студенту, оскільки не розкажеш в аудиторії те, що можна показати на практиці, використовуючи необхідні прилади.

Підтримали нашу розмову студенти агрономічного відділення Дмитро Колижук, Богдан Данилюк, Назар Ткач та Юрій Ковальчук, зазначивши у розмові, що навіть і не уявляють, як можна навчатися, освоїти спеціальність агронома, без такої бази практики:

- Поряд із всіма позитивними сторонами практики на полі, безпосередньо на землі чи в лісі, де ми вчимося перших азів, маємо і свій перший досвід. Він нам знадобиться, коли закінчимо коледж і підемо на роботу, тому і вчимося, і працюємо охоче. Для нас садіння саду є добрим стимулом та розумінням основ обраної професії. Вбачають перспективи такої практичної діяльності й студенти суміжних аграрних спеціальностей Анатолій Корнійчук, Максим Херовимчук та Вадим Бондарчук.

На полях навчальної лабораторії коледжу продовжує розширюватися та зростати інтенсивний сад, шикуючись но-

вими молодими рядами, переспівуючи в такт з вітром. Він сьогодні – не тільки краса в усі пори року, а й невід'ємна частина господарів молодості, а серцю – впевненості, що роблять потрібну справу, виокремлюючи пріоритети в навчанні та практичній підготовці молодих фахівців, впевнено господарюючи на своїй землі.

Галина БУХТА,
Іллінецький аграрний фаховий коледж

ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА АГРОЕКОСИСТЕМИ

Зміна клімату – одна з найгостріших екологічних проблем, які стоять перед людством. Згідно з прогнозами провідних міжнародних наукових центрів з дослідження клімату протягом наступного століття температура підвищиться на 2–5 градусів за Цельсієм.

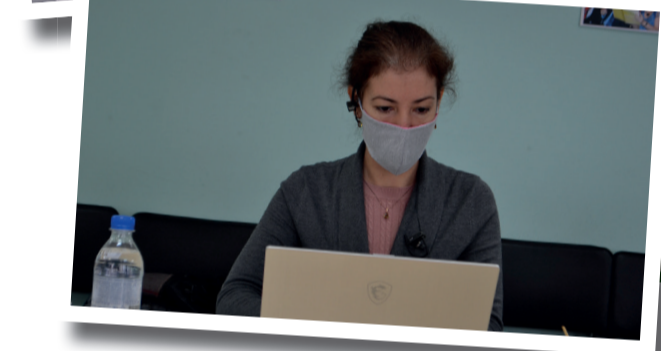
Такі темпи глобального потепління спричиняють серйозні кліматичні зміни і різні екосистеми опиняться під загрозою зникнення. Сільське господарство відносять до галузей, особливо чутливих до впливу кліматичних змін. Вплив клімату очевидний, адже сільське господарство, як жодна з інших галузей виробництва, тісно пов'язане з інтенсивним використанням основних природних ресурсів – ґрунту, повітря і води.

Особливо актуальні такі зміни для аграрної сфери. Вони мають як негативні, так і позитивні наслідки, пов'язані з пристосувальними властивостями. Глобальна нестабільність погоди та значні її коливання вимагає відповідної адаптації живих організмів до умов їхньої вегетації. Адаптація до змін клімату означає осмислене, цілеспрямоване регулювання та пристосування сільськогосподарських систем як відповідь на фактичний або очікуваний вплив змін клімату та його наслідків.

Адаптація дозволяє знизити рівень шкідливості чинника, використати всі існуючі для цього можливості і також передбачає розробку відповідних стратегій реагування. Оцінювання наслідків глобальних змін клімату мають здійснювати на основі аналізу балансу позитивних та негативних тенденцій. Негативні наслідки змін клімату для агроєкосистем: зниження родючості ґрунтів; зменшення загальної продуктивності сільськогосподарських культур; збільшення ступеня поширення шкідників та хвороб сільськогосподарських культур; збільшення частоти екстремальних явищ, пов'язаних із водними ресурсами. Позитивні наслідки змін клімату для агроєкосистем: зростання тривалості вегетаційного періоду; поширення на північ зони вирощування теплолюбних сільськогосподарських культур; оптимізація фізіологічного стану польових культур у зимовий період; підвищення врожайності зернових культур внаслідок збільшення концентрації вуглекислого газу в атмосфері. Негативні наслідки пов'язані з потеплінням, яке призводить до тривалих засух, а також із тенденцією підвищення гідрометеорологічних умов, які можуть виявитися згубними для землеробства країни. За впливу кліматичного чинника у структурі агроєкосистем відбувається комплекс реакцій, зокрема всі складові компоненти, що безпосередньо відображається на продуктивності системи, а також: збільшенні кількості зв'язків та врожайності. Відповідно, за зростання інтенсивності впливу того чи іншого чинника, простежують його вихід за межі зони оптимуму та реєструють несприятливий вплив на складові компоненти агроєкосистеми, що знижує її продуктивність.

Відповідно до тенденцій цих змін аграрна наука, шляхом проведення комплексних досліджень умов вегетації рослин у різних кліматичних зонах, має забезпечити аграрний сектор комплексом рекомендацій, які спроможні знизити вплив негативних змін клімату. Для зменшення негативних наслідків зміни клімату аграріям необхідно впроваджувати адаптаційні заходи за всіма напрямками як використання більш екологічних підходів та зміни технологій, так і перегляду управлінських рішень.

Дослідження впливу змін клімату на функціонування агроєкосистем є важливим і необхідним. Це дає змогу визначити доцільність будь-якої сільськогосподарської діяльності, встановити ефективність вирощування сільськогосподарських культур відповідно до існуючих умов. Питання зміни клімату є актуальним і потребує подальшого розгляду і вивчення, оскільки кліматичні умови впливають на функціонування агроєкосистем.

Постійні зміни клімату в країні можуть спричинити довготривалі зміни в навколишньому середовищі та спричинити серйозні економічні й соціальні проблеми для населення держави.

За прогнозами фахівців, вже наприкінці XXI століття карта кліматичних регіонів України матиме інакший вигляд, ніж сьогодні: традиційні типи клімату будуть витіснені теплішими й сухішими.

21 квітня п.р. у Науково-методичному центрі ВФПО за підтримки ФАО проведено IV Міжнародну науково-практичну конференцію «Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти».

Спікери розповіли про ознаки глобальних та регіональних змін клімату, вплив їх на сільське господарство, про те, як захистити клімат та адаптацію до змін клімату в Україні. У заході взяли участь німецькі спікери. Ханс Георг Хасенпflug (Німецько-український проект «Сприяння розвитку професійної освіти в аграрних коледжах України») доповідав з темою «Зміна клімату – чи відповідають навчальні програми аграрних коледжів вимогам часу?»; Др. Флоріан Шіргорн (Інститут розвитку сільського господарства в перехідній економіці Лейбніца IAMO) доповідав з темою «Актуальні проблеми сільського господарства, пов'язані зі зміною клімату як нові компоненти сільськогосподарської освіти».

Про вплив зміни клімату на лісове господарство виступив Фолькерс Зассе, представник Німецько-Українського агрополітичного діалогу. Раїса Вожегова (Інститут зрошуваного землеробства НААН) розповіла про напрями адаптації систем землеробства до екстремальних кліматичних явищ в умовах півдня України, про точне землеробство, про те, які комп'ютерні системи, методи діагностування та моніторинг застосовують у разі його використання.

Про вплив зміни клімату на різноманіття видового складу ягідництва доповіла Ірина Кухтіна, президент Асоціації «Ягідництво України».

Антоніна Скляренко, президент ГС «Співтовариство виробників і споживачів бобових України», докладно розповіла про технології вирощування зернових та бобових в умовах зміни клімату.

З темою «Органічне виробництво-український зелений курс. Як розвиток органічного виробництва впливає на навколишнє природне середовище та клімат» виступила Олена Корогод (Березовська), президент, ГС Органічна Україна.

Зміна кліматичних умов також сприятиме появі багатьох нових для України видів тварин. Відкриваючи для себе нові території та розширюючи свій ареал, вони здатні витіснити традиційних представників фауни зі звичних для себе територій. Саме з цих питань виступили Валерій Броварський, доктор с/г наук, професор НУБіП України, Павло Кутіщев, канд. с/г наук, доцент Херсонського ДАЕУ, Юлія Куцоконь, експерт із іхтіології Всеукраїнської природоохоронної групи, Віталій Данкевич, д-р екон. наук., декан факультету права, публічного управління та національної безпеки Поліського національного університету.

Дослідження впливу змін клімату на функціонування агроєкосистем є важливим і необхідним. Це дає змогу визначити доцільність будь-якої аграрної діяльності, встановити ефективність вирощування сільськогосподарських культур відповідно до існуючих умов.

Глобальні зміни клімату несуть багато загроз для сільського господарства, включаючи зниження його продуктивності, втрату стабільності виробництва та доходів виробників. Продуктивне і стійке сільське господарство потребує застосування ресурсоощадного землеробства, агролісомеліорації, комплексного захисту від шкідників.

Враховуючи ймовірні загрози соціально-економічному розвитку та зокрема агроресурсному потенціалу, які можливі зі зміною клімату, існує нагальна проблема в підвищенні адаптації до зміни клімату окремих галузей національної економіки, зокрема в аграрній сфері.

Леся МАЛИНКА,
Науково-методичний центр ВФПО

Світлана ЖУКОВА,
заступник директора з виховної роботи
Прилукського агротехнічного коледжу

Трагедія в російській Казані, що стала 11 травня 2021 року, сколихнула увесь світ, особливо освітянську спільноту. Педагоги, як ніхто інший, ще раз усвідомили і свою власну, і дитячу незахищеність перед тероризмом. Що робити? Як уберегти себе і, насамперед, учнів, студентів від загрози?

Зрозуміло, що має бути розроблена якась нова державна програма, яка б передбачала встановлення в закладах освіти пропускної системи, зв'язок через так звану «тривожну кнопку» з охоронною фірмою (державною чи приватною) тощо. Проте на це має бути виділене потужне фінансування, яке сьогодні не передбачене в бюджеті. Та й час грає не на нашу користь.

ПІДЛІТКОВА АГРЕСІЯ І ТЕРОРИЗМ

У Прилуцькому агроколеджі розглядається варіант встановлення надійного автоматизованого пропускного режиму на територію закладу освіти через персоналізований безконтактний студентський квиток на базі чіпа. Студенти мають проходити в будівлю коледжу через турнікет, застосовуючи електронну картку, а у разі її відсутності мають зробити запис у журналі відвідування. У такої системи багато переваг, серед яких автоматична фіксація відвідування, спізнення тощо. Система дає можливість оперативного сповіщення батьків про вхід/вихід студентів з закладу освіти за допомогою SMS та електронної пошти. Нині таку систему вже експлуатують у понад 100 закладів освіти по всій Україні.

Але є й мінуси. Безумовно, послуга є платною. У багатьох закладів освіти таких коштів немає. По-друге, якщо на пропуск одного студента витрачається в середньому 3-5 секунд, то на вході до коледжу може виникнути затор, який спричинить спізнення не тільки на перший урок, а й на всі інші після перерви.

Проте йдеться про інше. Аналізуючи подібні трагедії в Америці, Західній Європі, а тепер в Росії (Керчі та Казані), бачимо, що встановлення автоматизованого пропускного режиму, тривожної кнопки у боротьбі з тероризмом не є ефективними.

І навіть, керуючись Наказом МОН України від 11 серпня 2011 року №1/9-609 «Щодо формування негативного ставлення суспільства до будь-яких форм і проявів тероризму та екстремізму» та Додатком до наказу МОН України від 06.01.2015 № 2 «Щодо заходів безпеки у навчальних закладах», можна запізнитися. Запізнитися врятувати дитячі життя.

Який же вихід? Як учитель, як заступник директора з виховної роботи вбачаю вихід у небайдужості, у проявах уваги один до одного. Велику надію покладаю на класних керівників, які щодня спілкуються зі студентами і можуть побачити будь-які відхилення в поведінці; на психологів, які працюють саме з такою категорією дітей; на самих студентів, які знають все про всіх і про кожного; на соціальні мережі, де підлітки викладають усі свої думки і за якими можна відстежити їхні настрої.

Після виходу з карантину, коли студенти перебували в ізоляції від колективу, нам, педагогам, необхідно терміново розробити різноманітні заходи із запобігання проявам насильства та екстремізму серед неповнолітніх і молоді; проводити профілактичну роботу серед студентів, особливо неповнолітніх; спланувати роботу спільно з психологічними та соціальними службами, спрямовану на осіб, що схильні до насильства й екстремізму.

Так само, як свого часу у всіх без винятку закладах освіти було проведено роботу із запобігання булінгу, зараз треба провести такі заходи з безпеки у разі загрози вчинення терористичного акту. Кожен студент має знати алгоритм своїх дій у випадку виявлення можливих вибухових пристроїв, захоплення заручників, будь-якого транспорту, бути психологічно готовим до самозахисту та адекватної поведінки під час масових заворушень та дій правоохоронних органів щодо їх припинення. Ми зобов'язані захистити молодь!

HI-MUSIC

XXI століття – ера цифрових та медіатехнологій – є знаковим, адже відзначилося появою нового «інтернет-покоління» як феномена інформаційної доби. Його представники знають про комп'ютери та інтернет набагато більше, ніж їхні батьки та педагоги. Молодь, яка формується в цифрову еру, стає більш мотивованою до навчання за умов, коли в освітньому процесі використовують інноваційні, інтерактивні технології із залученням сучасних технічних засобів, розширення доступу до освіти всіх рівнів з урахуванням можливості побудови власної траєкторії навчання.

Сучасна українська фахова передовища освіта вимагає застосування в освітньому процесі нових педагогічних технологій, які є алгоритмом діяльності викладачів та студентів і відповідає таким критеріям, як систематичність, керуваність, ефективність, відтворюваність. З метою осучаснення освітнього процесу, організації дистанційного навчання та популяризації професії педагога-музиканта викладачі коледжу Тетяна Осипова та Олена Бабій створили освітній канал «Hi-Music». Основними завданнями визначено: підготовка студентів до сприйняття інформації засобами медіа-освітніх технологій, оволодіння студентами способами спілкування на основі невербальних форм комунікації, впровадження інформаційних технологій, побудованих на принципах самоосвіти під час дистанційного навчання.

Організація освітнього процесу викладачами в дистанційному форматі потребує передачі великої кількості навчальної інформації в доступному вигляді. Коли ви записуєте відео, пам'ять на комп'ютері швидко закінчується. Google-диск теж має лише 15 ГБ безкоштовної пам'яті. У YouTube є необмежений обсяг пам'яті для відео. YouTube вважається глобальним відеоархівом. Щодня сервіс збирає мільйони відвідувань і переглядів завдяки постійному наповненню нових відео.

Сьогодні демонструє, що в процесі навчання доцільним є використання навчального відео, оскільки слуховий та зоровий аналізатори є домінуючими каналами сприйняття навчального матеріа-

лу. Обираючи найбільш зручні онлайн-засоби для організації дистанційного освітнього процесу, провели опитування студентів щодо використовуваних ними засобів отримання інформації під час підготовки до навчальних занять та позааудиторних заходів (рис. 1). Проаналізувавши отримані відповіді, було вирішено створити для студентів, викладачів та педагогів-музикантів новий освітній канал «Hi-Music», якому у листопаді виповнився один рік.

Педагог, який прагне бути обізнаним у світі сучасних технологій, обов'язково застосує інтерактивний контент у власній освітній діяльності зокрема в умовах дистанційного навчання. Створюючи освітній канал «Hi-Music», викладачі розширили спектр передачі навчального матеріалу з дисциплін «Методика музичного виховання», «Хорове диригування», «Постановка голосу», «Навчально-виробнича практика», а також підвищили рівень якості викладання дисциплін музичного мистецтва в ЗЗСО та організації занять з музичного виховання в ЗДО. У період екстремальних умов освітнього процесу на платформі каналу вирішувалася проблема організації занять, розміщення навчального матеріалу, проведення олімпіад та професійно-виконавських конкурсів, консультацій, профорієнтаційної та виховної роботи в онлайн-режимі. Канал складається з тематичних плейстів різних форм роботи (рис. 2).

Кожен педагог-професіонал повинен мати власний методичний лайфхак, який допоможе в організації професійної ді-

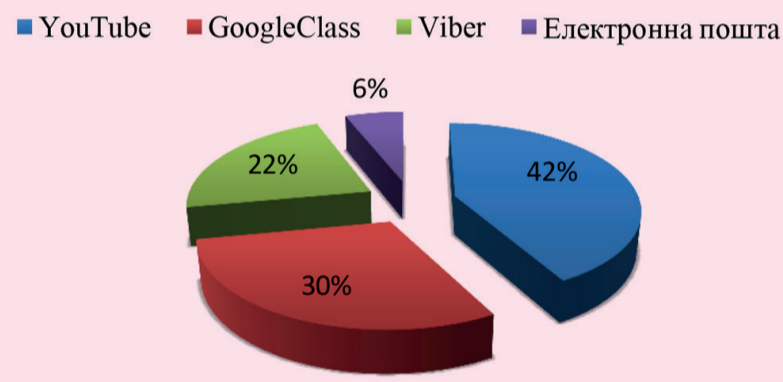

Рис. 1. Діаграма результатів опитування

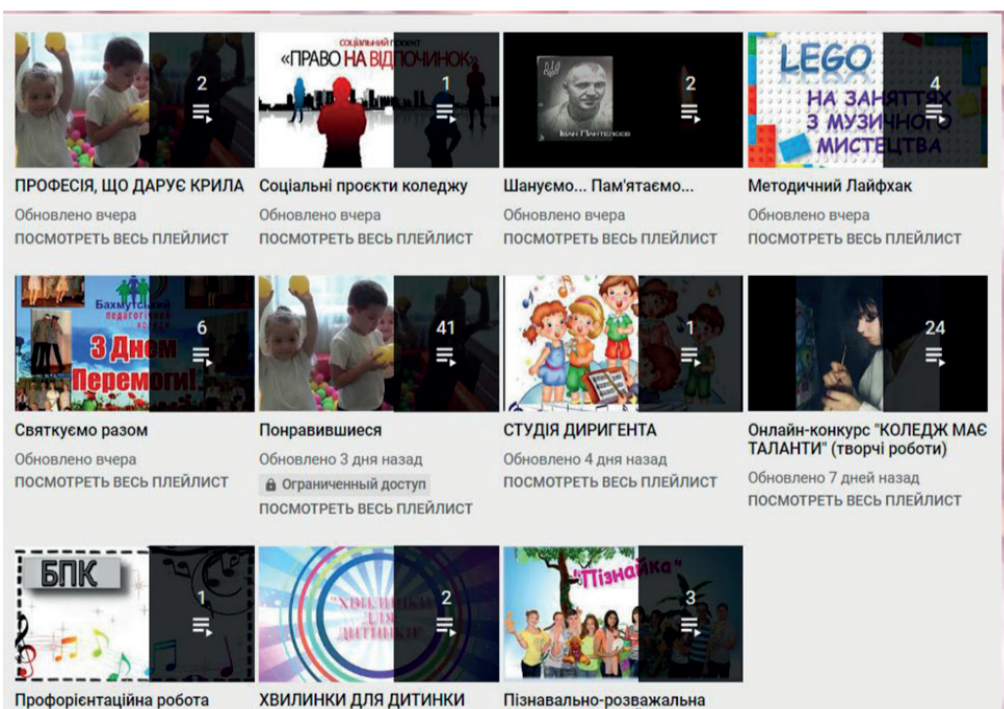

Рис. 2. Структурні компоненти каналу

льності педагога-початківця загалом, та його медіа і цифрової компетентності зокрема. Так, активну участь у створенні тематичних відеороликів дисципліни «Методика музичного виховання» разом з викладачами беруть студенти старших курсів музичного відділення. Участь студентів як виконавців у процесі створення відеокліпів та вокальних ескізів дозволяє розширити засоби викладання дисципліни «Постановка голосу» та отримати по-

чаткові навички створення методичних медіапродуктів, а впровадження освітніх SMART-технологій та ІТ-засобів сприяє розвитку навичок самостійного удосконалення професійних компетентностей. Особливо слід виділити можливість студентів оцінити власні вокальні якості як виконавця через кількість переглядів, вподобань та коментарів від незалежних «експертів».

продовження, початок на стор. 12

HI-MUSIC

Окремі відеоконтент створюють студенти музичного відділення у форматі блогу. В основі матеріалу – моделювання нового змісту освіти, забезпечення якості освітнього процесу, висвітлення актуальних питань та викликів сучасного музичного виховання. Такий формат навчання сприяв пошуку студентами старших курсів нових форм отримання знань, стимулював спробувати власні сили в ролі тьюторів для студентів молодших курсів, які ефективніше засвоюють інформацію, подану в зображеннях, відео- та аудіоформаті. Серед підписників – викладачі, вчителі музики, керівники художніх дитячих колективів, вокальних студій.

З дисципліни «Хорове диригування» студенти демонструють особливості практичного розділу «Вокально-хорова робота зі школярами». Створені відео: «Голос – моя візитівка», «Вокально-пластичні сюжети» та інші, де висвітлюється досвід світових методистів-новаторів у процесі розвитку співочого голосу та дихання, а також практичні поради «Як зберегти голос здоровим та красивим».

З «Методики музичного виховання» представлено різні адаптовані та апробовані на практиці засоби роботи з дидактичним матеріалом, окреслено вимоги до сучасного вчителя музичного мистецтва: «Особистий branding вчителя музичного мистецтва», «LEGO на заняттях з музичного мистецтва» та інші. Кожен відеоролик пов'язаний з тематикою навчальної програми, що розвиває у студентів вміння опрацьовувати інформацію та виокремлювати найважливіше, а також заохочує аудиторію розвивати навички ефективної самостійної роботи з методичним матеріалом.

Широке впровадження ІТ в освітній процес спонукало до розробки формату лекцій інноваційного типу. Одна з таких – лекція-візуалізація. Її особливістю є наявність умов для реалізації повною мірою принципу наочності. Зазначений тип лекції сприяє розвитку у студентів навичок перетворювати усну й письмову інформацію у візуальну форму, що завдяки систематизації й виокремленню найбільш значущих, суттєвих елементів змісту навчання формує у них професійне мислення. Таке викладення поглиблює розуміння проблеми, теми, привчає студентів користуватися різними знаковими системами.

Особливе значення мають такі лекції під час впровадження дистанційного навчання, а трансляція їх на YouTube каналі є найбільш зручною для використання студентами під час підготовки до заліків, а також під час підготовки до державних іспитів.

У структурі професійно-виконавської діяльності вчителя-музиканта значне місце займає диригентсько-хорова діяльність, що зумовлює опанування цілого комплексу диригентських умінь та навичок, серед яких – засвоєння обов'язкового обсягу знань з техніки диригування, досконале вивчення вокально-хорової термінології і методики роботи з дитячим вокальним колективом, солістами-вокалістами, формування розвиненої мануальної техніки.

В умовах дистанційного навчання проблема якісної передачі навчальної інформації для практичних занять з хорового диригування стає особливо актуальною. Оскільки для практичного виконання завдань до онлайн-занять та консультацій, які проводить викладач, необхідні якісні відеоконсультації, на освітньому каналі було створено предметний плейлист «Студія диригента» – короткі відеорекомендації для студентів музичного відділення

щодо занять з хорового диригування: відеопрезентації, відеоконспекти метроритмічних вправ, коментарі викладача щодо окремих розділів навчальної програми та отримуваних завдань. Наявність таких тематичних відео – це сучасний методичний супровід навчальної дисципліни, що потребує подальшого доповнення та розширення інформаційного контенту.

Перевагою розміщення на YouTube такого методичного матеріалу є його доступність у будь-який час, незалежно від розкладу занять та можливості повтору в такій кількості, яка потрібна студенту, щоб засвоїти обраний розділ навчального матеріалу.

Як результат переходу коледжу на дистанційне, змішане навчання, канал розширив свої освітні можливості та функції.

Рис. 3. «Пізнайка»

З метою оцінювання практичних умінь та навичок студенти III курсу виконували інноваційне в практиці коледжу завдання під назвою «Хвилянка для дитинки».

Практикантам було запропоновано створити відео тривалістю 1 хв, яке демонструє індивідуальний методичний прийом, що зацікавить, заспокоїть дітей або налаштує їх на позитивний настрій впродовж усього дня, допоможе віртуально утримати увагу дітей та виправити допущені методичні помилки. Готові роботи організатори каналу розмістили в окремий плейлист, який допомагає студентам молодших курсів під час підготовки до педагогічної практики та виконання практичних завдань до навчальних дисциплін.

Глибшому засвоєнню навчального матеріалу та застосуванню теоретичних знань на практиці сприяє проведення онлайн-конкурсів та олімпіад з навчальних дисциплін, де інтелектуальні студентські лідери реалізують себе, а також спонукають інших студентів засобами професійної конкуренції до самовдосконалення і методичного зростання. З позиції психології систематична участь у фахових олімпіадах та конкурсах розвиває критичне мислення, впевненість в своїй майстерності, відчуття особистої гідності, розуміння важливості в педагогічному зростанні, у кризові періоди допомагає зберігати психологічну стійкість. Організація такої роботи в онлайн-режимі дає можливість найбільш прозоро проводити заходи та оцінювати конкурсанти.

В плейлисті також розміщено зразки створення відеозаписів виступів студентів на академічних концертах з індивідуальних фахових дисциплін в режимі онлайн-навчання.

Виховна робота – це процес, який неможливо відтермінувати, тому, використовуючи формулу «розважайся та розвивайся», план роботи виконують дистанційно на каналі. Важливим напрямом

роботи коледжу є формування патріотичної, креативної, всебічно розвиненої особистості педагога нової формації. Інформація, розміщена в відео на каналі, допомагає осмислити виклики виховання та його головні засади, базові моральні цінності сучасного середовища.

Організаційний комітет з виховної роботи коледжу запровадив нову форму відзначення свят – знімання відеокліпів, відеопривітань, відеороликів до пам'ятних визначних дат. Завдяки цьому кожен студент має можливість відзначити свято разом з однокурсниками та викладачами дистанційно. Такий формат об'єднує, дозволяє класним керівникам проаналізувати рівень сформованості особистості, самостійно розвиватися та плідно комунікувати в онлайн-соціумі.

Канал «Hi-Music» традиційно вітає підписників з різноманітними святами, що є «приємним десертом» для всіх, хто переглядає наші відео.

Вирішальною обставиною для абітурієнтів під час визначення майбутньої про-

фесії та закладу освіти є інформаційна обізнаність. Для цього актуальні новини про особливості підготовки фахівців зі спеціальностей, які надає коледж, оформлено у відеоекскурсі: знайомство з педагогами, матеріально-технічною базою закладу, освітніми та творчими проектами. Окремо абітурієнти та батьки мають змогу отримати інформацію про вступні конкурси та випробування.

Для популяризації професії педагога творча група викладачів та студентів-випускників коледжу створила пізнавально-розважальний проєкт «Пізнайка» (рис. 3).

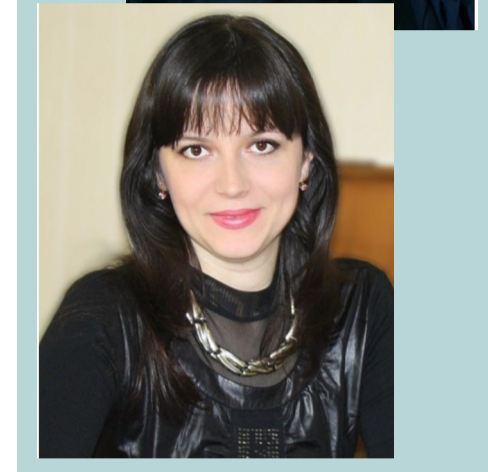
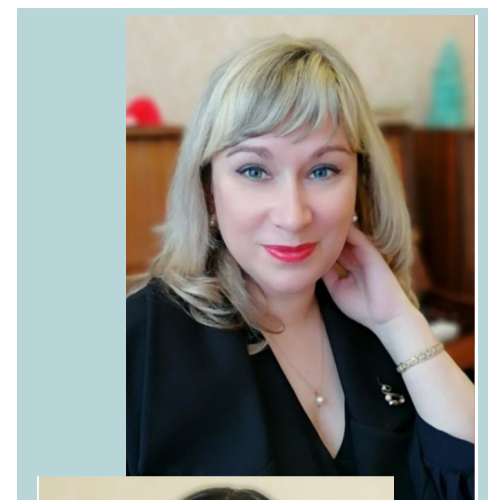
Перші випуски транслювались на місцевому телебаченні, та згодом для збільшення глядацької аудиторії випуск проєкту перенесено на YouTube-канал «Hi-Music».

В основі створених відео – передача педагогічного досвіду впровадження авторських методик з фахових дисциплін, останніх досліджень вітчизняних і зарубіжних новаторів в педагогіці, психології та музичному мистецтві.

Активна творча діяльність студентів під час знімань випусків проєкту допомогла учасникам удосконалити пошукові здібності, акторську майстерність, вміння утримувати увагу глядачів через телекран, а також здобути популярність серед батьків і педагогів закладів освіти міста та району.

Популярність каналу має тенденцію до зростання, збільшується кількість підписників, тому організатори відслідковують, який саме контент є популярним серед глядачів. Це дає змогу більш ретельно добирати інформацію для створення майбутніх відеороликів.

Матеріал, розміщений на нашому каналі, – це не тільки сприятливе середовище для навчання, а й розважальний контент з відеоматеріалами цільового призначення. Студенти створюють кліпи до державних та народних свят.

Тетяна ОСИПОВА,
Олена БАБІЙ,
КЗ «Бахмутський педагогічний
фаховий коледж»

Цей web-сервіс можна застосовувати як зв'язок між викладачами та випускниками коледжу – вчителями музичного мистецтва та музичними керівниками, оскільки інформація, подана на каналі, має максимальне наближення до потреб, запитів та інтересів сучасної освіти. Наші випускники відкривають свої освітні канали, з якими ми працюємо, реалізуючи завдання поліпшення якості освіти майбутніх фахівців.

Оскільки в коледжі функціонує студія звукозапису, це дає можливість реалізувати найсміливіші творчі проєкти, а ми, викладачі, слідуємо за методичною грамотністю, відповідністю музичного матеріалу та відеосупроводу до навчальних програм. Отже, студенти розширюють свій досвід з фахових дисциплін та набувають режисерських і блогерських навичок.

Переглянувши відео на каналі, підписники мають можливість висловлювати власні думки та ідеї, коментувати погляди інших учасників, що розвиває культуру спілкування онлайн та дозволяє почути думку про створений методичний продукт не тільки викладачів-кураторів, а й користувачів відеохостингу YouTube.

Отже, створення власного освітнього каналу на YouTube дозволяє реалізувати навчальні завдання, зокрема з дистанційної освіти, а також зробити освітній процес більш відкритим для сучасної студентської молоді. Найскладніші теми дисциплін стають зрозумілишими та доступнішими для засвоєння.

У майбутньому, розширюючи можливості каналу, ми розглядаємо проведення прямих трансляцій, створення середовища онлайн-спілкування в реальному часі між викладачами та студентами, надання онлайн-консультацій, розроблення рекомендацій, пояснень та методичних порад в процесі засвоєння навчального матеріалу.

Стрімкий розвиток дає початок трансформації освітнього каналу з музичним спрямуванням в освітньо-інформаційно-розважальний канал, створений викладачами КЗ «Бахмутський педагогічний фаховий коледж» Тетяною Осиповою та Оленою Бабій.

Тетяна ОСИПОВА, Олена БАБІЙ,
КЗ «Бахмутський педагогічний фаховий
коледж»

Продовження. Початок у номері 4(20) квітень 2021.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

Урегульовано процедуру конкурсного відбору на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти.

Типове положення про конкурсний відбір на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти та Типова форма контракту з керівником закладу фахової передвищої освіти затверджені наказом МОН «Деякі питання реалізації статті 42 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 23.02.2021 № 251.

Типове положення визначає загальні засади проведення конкурсного відбору на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти, за якими засновник або уповноважений ними орган розробляють і затверджують власні положення про проведення конкурсного відбору на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти.

Хто та впродовж якого терміну здійснює прийом документів претендентів для участі у конкурсі на заміщення посади керівника закладу фахової передвищої освіти?

Прийом документів претендентів здійснюється уповноваженим органом управління протягом двох місяців з дня розміщення на офіційному вебсайті оголошення про проведення конкурсного відбору.

Якою датою вважається дата подання документів у разі надіслання претендентом документів для участі у конкурсі на заміщення посади керівника ЗФПО поштою?

У разі надіслання документів поштою датою подання документів вважається дата, зазначена на поштовому штемпелі.

Чи розглядаються документи претендентів для участі у конкурсі на заміщення посади керівника закладу фахової передвищої освіти, якщо вони були подані після встановленого строку?

Документи, подані претендентами після закінчення встановленого строку, не розглядаються та повертаються особам, які їх подали.

Чи мають особи, які перемогли у конкурсному відборі на заміщення посади керівника закладу фахової передвищої освіти, подавати оригінали документів уповноваженому органу управління?

Особа, яка перемогла у конкурсному відборі на заміщення посади керівника, надає уповноваженому органу управління для ознайомлення оригінали документів, зазначених у пункті 5 другого розділу

Типового положення про конкурсний відбір на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти, крім оригіналу довідки про результати перевірки, передбаченої Законом України «Про очищення влади».

В якій термін має бути сформований перелік кандидатів на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти?

Уповноважений орган управління проводить перевірку відповідності претендентів вимогам до керівника, встановленим частиною четвертою статті 42 Закону України «Про фахову передвищу освіту», і протягом десяти календарних днів з дати завершення строку подання претендентами документів подає перелік кандидатів на посаду керівника, які відповідають зазначеним вимогам, до закладу фахової передвищої освіти для рейтингового голосування.

В який спосіб здійснюється перевірка відповідності претендентів вимогам до керівника закладу фахової передвищої освіти?

Під час проведення перевірки відповідності претендентів вимогам до керівника, встановленим частиною четвертою статті 42 Закону України «Про фахову передвищу освіту», уповноважений орган управління на підставі копії трудової книжки претендента та наданих ним документів, а також інформації з Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади», про внесення відомостей про особу до Реєстру або відсутність у Реєстрі таких відомостей перевіряє достовірність відомостей, зазначених у заяві, щодо незастосування до претендента заборон, передбачених частиною третьою статті 1 Закону України «Про очищення влади», на основі критеріїв, визначених частиною першою, пунктами 1–8 частини другої або пунктами 1 і 2 частини четвертої статті 3 зазначеного закону.

Що є підставою для відмови претенденту у подальшій участі у конкурсному відборі на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти?

Виявлення під час проведення перевірки відповідності претендента вимогам до керівника, факту належності претендента до осіб, щодо яких застосовується заборона, передбачена частиною третьою статті 1 Закону України «Про очищення влади», на основі критеріїв, визначених частиною першою, пунктами 1–8 частини другої або пунктами 1 і 2 частини четвертої статті 3 зазначеного закону, є підставою для відмови такому претенденту у подальшій участі у конкурсному відборі.

У який спосіб та термін мають бути повідомлені претенденти на участь у конкурсі на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти про прийняте рішення щодо їх кандидатур?

Усі претенденти, які своєчасно подали документи для участі в конкурсному відборі, письмово повідомляються уповноваженим органом управління про прийняте рішення щодо їх кандидатур не пізніше ніж протягом десяти календарних днів з дати закінчення строку подання претендентами документів.

Що зобов'язаний зробити кандидат на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти після внесення до переліку для рейтингового голосування?

Після внесення кандидатів на посаду керівника, які

відповідають зазначеним вимогам, до закладу фахової передвищої освіти для рейтингового голосування, кандидати зобов'язані подати проєкт стратегії розвитку закладу фахової передвищої освіти наглядовій раді (визначеній особі, контакти якої розміщені на офіційному вебсайті закладу фахової передвищої освіти).

Які права має кандидат на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти?

Кандидат на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти має право:

- проводити зустрічі з працівниками та студентами закладу фахової передвищої освіти;
- визначати не більше двох спостерігачів за ходом рейтингового голосування;
- бути присутнім під час рейтингового голосування за місцем його проведення;
- бути присутнім під час проведення підрахунку голосів та складення протоколу про результати рейтингового голосування.

Кандидат може мати інші права, які впливають з його участі у конкурсному відборі.

Усі кандидати мають рівні права.

Які вимоги є обов'язковими для проєктів стратегії розвитку закладу фахової передвищої освіти?

Проєкти стратегії розвитку закладу фахової передвищої освіти обов'язково оприлюднюються на офіційному вебсайті закладу та підлягають публічному обговоренню перед рейтинговим голосуванням на зустрічах та зборах трудового колективу закладу фахової передвищої освіти.

Коли має бути виданий наказ про організацію конкурсного відбору на заміщення посади керівника закладу фахової передвищої освіти?

Керівник зобов'язаний протягом семи календарних днів з дати розміщення оголошення про проведення конкурсного відбору видати наказ про організацію конкурсного відбору.

Що повинно бути зазначено у наказі про організацію конкурсного відбору на заміщення посади керівника закладу фахової передвищої освіти?

У наказі про організацію конкурсного відбору на заміщення посади керівника закладу фахової передвищої освіти визначається:

- персональний склад організаційного комітету з проведення рейтингового голосування;
- персональний склад виборчої комісії;
- кінцевий строк обрання представників для участі у рейтинговому голосуванні з числа інших штатних працівників закладу фахової передвищої освіти, які не є науковими, науково-педагогічними та педагогічними працівниками, а також виборних представників з числа студентів (курсантів).

Підготувала **Оксана ТКАЧУК**,
Науково-методичний центр ВФПО

ЗАСНОВНИК:
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Адреса редакції:

03151, м. Київ,
вул. Смілянська, 11
телефон: (044) 242-35-68
факс: (044) 242-35-68
nmc.vfpo@ukr.net

Відповідальний редактор – Оксана ТКАЧУК
Літературний редактор – Ірина СЕРОВА
Верстка та дизайн – Людмила ШИШКІНА

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №17045-5815P від 13.08.2010

Наклад – 1000 прим.
Виходить один раз на місяць
Відповідальність за зміст публікацій та достовірність
інформації несуть автори.
Редакція залишає за собою право скорочувати авторські
матеріали та вносити в них правки.